500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2204

PERŞEMBE
26
TEMMUZ 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Ecevit, "Şiddetin kaynağı gözle görülür hale geldi,, dedi

- KONUŞMASI SIK SIK «MHP, ÜGD KAPANSIN», «TÜRKEŞ TUTUKLANSIN» SLOGANLARIYLA KESİLEN BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT, «HAKLISINIZ AMA BEN HAKİM DEĞİLİM» KARŞILIĞINI VERDİ

İstanbul (Politika) — Başbakan Bülent Ecevit, Kazlıçeşme'de Abdi İpekçi Spor Tesislerinin temel atma töreninde yaptığı konuşmada, artık şiddetin kaynağının belli olduğunu, elle tutulur, gözle görülür hale geldiğini ve bu kaynağa inileceğini söyledi. Konuşması sık sık «MHP, ÜGD kapatılsın, Türkeş tutuklansın» sloganları ile kesilen Ecevit, «Şiddetin kaynağı şuradan bellidir, birincisi yakalanan suçlular ortadadır, ikincisi onların gerisindekiler ister istemez açık veriyorlar. Abdi İpekçi'nin katili neden yakalanmadı diyorlardı; İpekçi'nin katili yakalandı, şimdi susuyorlar. Suç ortaklığı izi var. Gazetecilerin önünde, halkın önünde kendi suçlarını itiraf ediyorlar. Fakat «Yok öyle değil, böyle» deyip açık veriyorlar,» şeklinde konuştu.

Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katilinin de yakalandığını belirten Başbakan Ecevit, şiddet eylemlerinden yakalanıp mahkum olanlara, bazı çevrelerin «Bu hükümet gidecek, kurtulacaksınız» şeklinde mektup gönderdiklerini, onlara moral vermeye çalıştıklarını söyleyerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Kader kurbanlarına moral verip suça iteliyorlar. Fakat bunun da bir aldatmaca olduğunu yakında herkes anlayacaktır. Devlet şiddetten daha güçlüdür. Yasa ve insanlık dışı eylemler sonucu öldürülen Abdi İpekçi ve Mersin Ağır Ceza hakimi

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

- MHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı Ayaydın ve Gürsel Başdemir'in avukatları tutukluluğun kaldırılması için Sıkıyönetim Mahkemesi kararına itiraz ettiler
- Güvenlik görevlilerine cinayeti ayrıntıları ile anlatan Gürsel Başdemir'in ifadesini değiştirmeye çalıştığı öğrenildi

● Özgür'ün katili olarak tutuklanan Kazım Ayaydın bir partili arkadaşıyla.

Özgür'ün katilleri kurtulmaya çalışıyor

Haber Merkezi — İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından gazetemizin Yazıişleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ü, Kasım 1978'de önceden tasarlayarak öldürmek suçundan tutuklanan MHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı Kâzım Ayaydın ile faşist militan Gürsel Başdemir, bir yandan güvenlik görevlilerince alınan ifadelerini değiştirmek için çaba harcarken, bir yandan da MHP eğilimli avukatları Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin tutuklama kararına itiraz ettiler.

Kâzım Ayaydın ve Gürsel Başdemir'in avukatlarının, tutuklama kararına itirazları üzerine dosya Sıkıyönetim Savcılığı tarafından, en yakın mahkeme olan 1. Ordu Mahkemesine aktarıldı. Ancak 1. Ordu Mahkemesinin henüz toplanıp itirazı görüşmediği öğrenildi.

Öte yandan, güvenlik görevlilerine olayı tüm ayrıntılarıyla anlatan ve suç ortaklarını açıklayan Gürsel Başdemir'in de ifadesini red detmeye çabaladığı öğrenildi. Gürsel Başdemir'in hiç bir baskı altında kalmadan verdiği ifadesini değiştirebilmek için «ifademi manevi baskı altında verdim» biçiminde klasik mazerete başvurduğu ileri sürülüyor.

Diğer faşist katil Kâzım Ayaydın ise baştan beri olayla ilgisi olmadığını iddia etmeye çabalıyor ve Gürsel Başdemir'in ifadesini reddedebilmek için «Gürsel Başdemir'i tanımıyorum» şeklinde konuşuyor.

Savcılık, MİSK yöneticilerinin «silahlı çete kurmaktan» tutuklanmasını istedi

Ankara (A.A.) — Sıkıyönetim askeri savcılığı, gözaltına alınan MİSK yöneticilerinin TCK'nun 168. maddesi uyarınca «silahlı çete oluşturmak» suçundan tutuklanmalarını istedi.

Bahçelievler'de bulunan MİSK Eğitim ve Kültür Merkezinde, 17 Temmuz 1979 günü bomba imali sırasında meydana gelen ve iki kişinin ölümü ile sonuçlanan patlama olayından sonra, MİSK yöneticileri Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınmışlardı.

Patlama olayı ile ilgili olarak gözaltına alınan MİSK Genel Başkanı Ömer Faruk Akıncı, Genel Sekreter Mete Besen, Eğitim Sekreteri Hüsnü Çetiner, Eğitim ve Kültür Sitesi Müdürü Sami İşel, site bekçisi Yusuf Kuzucu, Eğitim Kültür Sitesi Müdür Yar-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Çelik-İş'in katil kiraladığını belgelerle açıklıyoruz

- Çelik-İş Başkanı Ali Ulukanlıgil'in İzzet Kırç adlı bir kişiye adam öldürmesi için 500 bin lira verdiği saptandı
- Çelik-İş yöneticilerinin tümü aranıyor

Haber Merkezi — 17 bin işçinin çalıştığı İskenderun Demir Çelik Tesislerinde toplusözleşme yetkisini alabilmek amacıyla MHP eğilimli Çelik-İş Sendikası Başkanı Ali Ulukanlıgil'in işletme yöneticileri ve DİSK'e bağlı Maden-İş yöneticilerinden bazılarını öldürtmek

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

[illegible]

MHP EĞİLİMLİ SENDİKACI ALİ ULUKANLIGİL'İN İZZET KIRAÇ'A VERDİĞİ 500 BİN LİRALIK SENEDİN GERÇEK OLDUĞUNU SAPTAYAN BİLİRKİŞİ RAPORU

30 köy halkı topraklarının toplumlaştırılması için Köyişleri Bakanlığına başvurdu

Ankara (ANKA) — Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığına başvuran 30 köy halkı, topraklarının toplumlaştırılmasını istediler.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre, Sivas'ın Gürün ilçesinin Kaş köyündeki toprağın toplumlaştırılması uygulamasından sonra, bu köyden daha değişik özellik gösteren Bursa'nın Örnek köyünde de yakında uygulamaya başlanacak. Uygulamanın başarılı olması halinde, gönüllü olarak başvuran köylerde uygulama genişletilecek.

İKİ AYRI UYGULAMA

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı yetkilileri, örnek alınan iki ayrı uygulamada farklı bölge ve farklı ürün türlerinin olmasının dikka-

Devamı Sa. 7, Sü. 3'de

DDY Genel Müdürü 2. MC hükümeti üyelerinden 86 bin lira tazminat aldı

Ankara (A.A.) — Devlet Demiryolları Genel Müdürü Zühtü Oral, hakkında verilen Danıştay kararını uygulamadıkları için İkinci MC hükümeti bakanlarından, faiz ve giderler dahil 86 bin lira tazminat aldı.

Genel Müdür Oral'ın, hakkında verilen Danıştay kararını uygulamadıkları gerekçesiyle ikinci MC hükümeti üyeleri aleyhine açtığı ve kazandığı dava, Yargıtay 4. hukuk dairesince onaylandı.

Buna göre, zamanın Başbakanı Süleyman Demirel 10

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

Adana'da kurşunlanan iki genç yaralandı

Trabzon'da dün de iki kişi öldürüldü

- Elazığ Cezaevinde komandolar iki mahkumu yaraladılar
- Adana Ülkü Ocakları İkinci Başkanı 6 aydır Elazığ Askeri Hastanesinde tedavi gerekçesiyle korunuyor ● Bergama cezaevindeki isyan sona erdi
- Toplu cankırımı girişiminde bulunan beş komando için 15-20 yıl hapis cezası istendi ● İLD'li bir genç, sivil bir polis tarafından vuruldu

Haber Merkezi — Gümüşhane-Trabzon il sınırları üzerindeki Kadırga yaylasında iki kişi vurularak öldürüldü. Adana'da kurşunlanan iki kişi ağır yaralandı. Elazığ Cezaevi'nde tutuklu komandolar iki mahkumu yaraladılar. Geçtiğimiz yıl içinde toplu can kırımı girişiminde bulunan beş komando için 16-20 yıl arasında ağır hapis cezası istendi. İLD'li bir genç önceden ihtar edilmeksizin sivil bir polis tarafından tabancayla vuruldu. Bergama cezaevi tutuklu ve mahkumlarının önceki gece başlattıkları isyan dün sabah sona erdi. Adana Ülkü Ocakları ikinci başkanı 6 aydır Elazığ Askeri Hastanesi'nde tedavi gerekçesiyle korunuyor.

İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

● Gümüşhane - Trabzon il sınırları üzerindeki Kadırga yaylasında yapılan şenliklerde, iki kişi tabancayla vurularak öldürüldü.

Adı geçen yaylada her yıl Temmuz ayının üçüncü haftasındaki Cuma günü düzenlenen ve bir hafta devam eden, "Otçular Haftası" nda yapılan şenlikler sırasında atılan kurşunlara hedef olan, Agasarlı köyünden Nusret Çetinkaya ile Hamsiköy'den Mustafa Yılmaz adlı şahıslar olay yerinde can verdiler.

Yetkililer, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirmişlerdir.

● **İSTANBUL'DA**

Vedat Demircioğlu'nun anısına duvara yazı yazan Sadi Özkan adlı bir genç, dün İstanbul'da Feriköy semtinde, Hami adlı bir sivil polis tarafından, önceden ihtar edilmeksizin tabanca ile vuruldu. Göğsünden ve karnından yaralanan genç Şişli Çocuk Hastanesi'nde ameliyata alındı. Yaralı İLD üye-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Demirel, «Hükümet demagojiyi boşverip MHP için girişim yapsın» diyor

- AP lideri, Ecevit'e «Dağ başında kükremenin alemi yok yüreğiniz varsa gelin yapışın işte yakam, yapışmazsanız namertsiniz? dedi.

Haber Merkezi — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, hükümetin MHP ile ilgili olarak demagoji yapacağı yerde Başsavcılığı harekete geçirmesini istedi. Demirel, Ecevit'in kendisi ile ilgili sözlerini hatırlatarak, «Devletin bütün arşivleri ellerindedir. Sağda solda, dağ başında esip kükremenin alemi yok, 20 aydır herşey elinizde. Ne yaptınız? Yüreğiniz varsa gelin yapışın, işte yakam. Yapışmazsanız namertsiniz?» şeklinde konuştu.

AP Genel Başkanı, Başbakanın MHP ve ÜGD'yi kendisinin yönlendirdiği yolundaki sözlerini hatırlatarak «Bu çılgınlıktır. Bunu söyleyen çıldırmıştır» şeklinde konuştu.

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

Eskişehir AP il binasındaki patlamada MHP'lilerin sorumluluğu araştırılıyor

- Patlamadan sorumlu görüldüğü için gözaltına alınan Motor Meslek Lisesi öğrencisi gencin MHP'li olduğu açıklandı

Eskişehir (Politika) — Eskişehir AP İl Örgütü binasında üç gün önce meydana gelen patlama ile ilgili yapılan açıklamada, bombanın patlaması sırasında yaralanan ve gözaltına alınan Mahmut Demir'in MHP'ye bağlı olarak eylem sürdüren bir kişi olduğu belirtildi.

Bilindiği gibi Eskişehir AP İl binasının çöp tenekesinde meydana gelen patlamadan sonra, dinamitin saklanmak amacıyla koyulduğu konusunda kuşkular belirmişti. Bu kuşkular üzerine AP İl Örgütü altındaki demirci dükkanında çalışmakta olan Mahmut Demir yaralanmasına karşın gözaltına alınmıştı. Olayla ilgili olarak AP İl

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

Türkiye'nin OECD bünyesindeki 1.1 milyar dolarlık borcu ertelendi

Paris, (ANKA) — Türkiye'nin OECD ülkelerine olan 1,1 milyar dolarlık borcunun ertelenmesine ilişkin «ilke anlaşması» dün Türkiye saatiyle saat 18.30'da Paris'de imzalandı. OECD bünyesindeki Türkiye'ye yardım konsorsiyomu çerçevesinde oluşturulan ve Türkiye'den alacaklı OECD ülkeleri yetkililerinin katıldığı çalışma grubu, Türkiye'nin 1 Temmuz 1979'dan sonra vadesi dolan devlet ve garantili ticari borçlarının ertelenmesini kabul etti.

Ertelenecek borçların yaklaşık 120 milyon dolarlık bölümü ise, Mayıs 1978'de ertelenecek borçlara ilişkin. Bilindiği gibi, geçen yıl kabul edilen erteleme programı 1,2 milyar dolarlık bir erteleme olanağı sağlarken,

Devamı Sa. 7, Sü. 5'de

Vedat Demircioğlu çeşitli gösterilerle anıldı

Haber Merkezi — ABD emperyalizmine ve 6. Filo'ya karşı dövüşürken öldürülen ilerici öğrenci Vedat Demircioğlu, ölümünün 11'inci yıldönümünde Ankara ve İstanbul'da yapılan çeşitli gösterilerle anıldı.

İSTANBUL'DAKİ GÖSTERİLER

Kadıköy, Söğütlüçeşme'de dün bir grup ilerici genç Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesini protesto etti.

Dün sabah saat 09.00 sıralarında Söğütlüçeşme tren köprüsü altında toplanan yüze yakın ilerici genç, ABD ve NATO bayraklarını yakarak birer konuşma yaptılar.

Gençlerden biri yaptığı konuşmada 1968'lerde filizlenen ilerici gençlik hareketinin ABD ve NATO'ya karşı bugün de sürdürülen ka-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

AÇIKLAMA VE TEŞEKKÜR

Gazetemizin kağıt tahsisinin büyük ölçüde düşürülmesi ile ilgili olarak sürdürdüğümüz çeşitli girişimlerle sorunun bir bölümü dün çözümlendi. SEKİ Genel Müdürü Sayın Yelman Gazi Mihal, kişisel insiyatifi ile gazetemize dört günlük ihtiyacı kadar kağıt tahsisi yaptı. Böylece gazetemizin yayınına ara vermeden sorunun çözümlenmesi için gereken «süre» sağlanmış oldu. Şu günler için Politika'nın yayınını durdurması tehlikesi ortadan kalktı.

Ancak sorun kesin ve köklü olarak çözümlenmiş değildir.

Politika, temmuz ayının ikinci haftasından itibaren bize yardımcı olmaktan kaçınmayan bazı gazetelerden «borç» olarak alabildiği kağıtlarla bugüne kadar yayınını sürdürebildi. Ağustos ayında da aynı durumun tekrarlanması büyük olasılıktır. Kaldı ki 25 Temmuz'a kadar yayınımıza ara vermemek için «borç» aldığımız onlarca ton kağıdı ödeme olanağına sahip değiliz. Çünkü ülkemizde kağıt SEKA'nın tekelindedir ve SEKA Politika'ya şu anda sadece dört gün yetecek kadar kağıt tahsisi yapmıştır.

Gazetemiz şu anda, Temmuz 1979'da alması gereken kağıt tahsis hakkının sadece yarısını kullanabilmiş durumdadır. Şu anda sorunun köklü bir çözüme kavuşması için girişimlerimiz sürmektedir.

Durumu okurlarımıza ve kamuoyuna duyururken, günlerden beri yurdun dört bir yanından telefonla, telgrafla dayanışma dileklerini ileten, tüm okurlarımıza, konuyla ilgilenen Sayın Başbakan'a, sorunun çözümü için gerekli süreyi, bize sağlayan SEKA Genel Müdürü Sayın Yelman Gazi Mihal'e teşekkürlerimizi sunarız.

Politika

yazdıkça

ADİL ÖZKOL

ÖZUR

ARKADAŞIMIZ ADİL ÖZKOL YILLIK İZNİNİ KULLANDIĞINDAN YAZILARINA BİR SÜRE ARA VERECEĞİZ. OKUYUCULARIMIZDAN ÖZÜR DİLERİZ.

FORUM

Sansür bugün de yürürlüktedir

Demokratik hak ve özgürlükleri savunan bir anayasanın koruyuculuğu altındaki bir yazar, bir düşünür, bir gazeteci düşüncelerini özgürce açıklayıp savunamıyorsa, Ceza Yasası'ndaki çağı geçmiş birtakım maddelerle kısıtlanarak kendi kendini denetlemek zorunda bırakılıyorsa, bunun adı sansürden başka bir şey olamaz. Hele bu denetleme, yazarından, yazışleri yönetmenleri ve yayıncılara kadar uzanarak şu sözcük şöyle, bu sözcük böyle değiştirilmeye kalkışılıyorsa bugün de, eskiden olduğu gibi yasak sözcükler var demektir.

Adnan ÖZYALÇINER

Önemli bir bayramı kutladık. Basın ve düşünce adamları için mutlu ve kutlu bir gün. Ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyinde yerini alabilmesinde basın ve yayından sansürün kaldırılmasının etkisi büyük olmuştur. İkinci Meşrutiyetin ilanıyle başlayan bu özgürlüğün, Türkiye'yi cumhuriyet aşamasına kadar tırmandıran başarıda payı çok büyüktür.

Bilindiği gibi 1876 tarihli Birinci Meşrutiyet Anayasasında «Matbuat kanun dairesinde serbesttir» denilmiştir. Ama basın yayına yasalar çerçevesinde tanınan bu özgürlük, çok kısa sürmüş, Birinci Meşrutiyet döneminden hemen sonra Bakanlar Kurulu kararı ile basın yayına resmen sansür konulmuştur.

Bu karara dayanılarak Osmanlı topraklarının sınırları içinde Türkçe ya da yabancı dillerde yayınlanan gazeteler basılmadan önce İstanbul'da Matbuat İdaresi, eyaletlerde de yerel yönetimlerce görevlendirilen özel memurlarca gözden geçirilmeye başlandı.

1876 tarihli Matbuat Kanunu ile 1888'de çıkarılan Matbualar Kanunu'na göre bütün basılı yayınlar için «basılmadan önce müsaade» ilkesi uygulanırdı. Gazeteler dışındaki eserlerin yayınlanması için ön izin Maarif Nezaretinden alınırdı. Sansürcünün «görülmüştür» işareti olmadan hiçbir gazete ertesi gün basılamazdı. Tüm gazete ve dergilerin tüm sayfaları basılmadan önce sansürcülerce iyice incelenir, gerekli çıkarma ve düzeltmeler yapıldıktan sonra basımına izin verilirdi.

Sansür edilen haberlerin başlıcaları ihtilal, suikast, hükümet darbesi, ülke içindeki ya da dışındaki kargaşalıklardı. Kimi sözcükler de yasak kapsamı içindeydi: «Yıldız», «Hürriyet» v.b. gibi. O sıralarda yerli, yabancı tiyatro eserleri de oynanmadan önce sansür edilir, tuluat oyunları bile sansürün ön denetiminden geçmeden oynanamazdı.

Böyle bir durumda basın özgürlüğünden söz edilemezdi. Böyle bir durumda basın ve düşünce özgürlükleri yok demekti. Ortadan kalkmış demekti.

Nitekim, bu duruma bakarak sansürü bir denetim, üstelik devlet ya da kamu kuruluşlarının bir ön denetimi olarak ele almak gerekir.

Dar anlamda doğru gibi görünen sansürün bu tanımı, geniş anlamda doğru olamaz.

Çünkü düşünce özgürlüğünün bir parçası olan ifade özgürlüğünü yasaklayıcı, kısıtlayıcı her türlü denetim sansürün kapsamı içine girer. Basın ve yayının yasalara dayanılarak denetlenmesi de, aynı denetlemeyi gazetelerin ve yayıncıların kendi kendilerine yapmaları da sansürün bir parçasıdır. Düşünce özgürlüğünü kısıtlayıcı ve zedeleyici bir durumdur. Demokratik hak ve özgürlüklere aykırıdır.

Anayasamız, herkesin düşünce ve inanç özgürlüğüne sahip olduğunu düşünce ve inançlarını söz, yazı, resimle ya da başka yollarla tek başına ya da toplu olarak açıklayabileceğini, yayabileceğini belirtir. Anayasamız, düşünce ve inanç özgürlüğüne getirdiği bu sınırsızlığın yanısıra basın özgürlüğüne de özel bir önem vermiştir. Bu özel önem, gazete ve dergi çıkarma ile kitap ve broşür yayımına hiçbir kısıtlama konmamasiyle belirir. İfade özgürlüğünün araçları olan gazete, kitap, broşür yayınlanmasının Anayasamız izin alma koşuluna bağlanamayacağını, sansür edilemeyeceğini belirtir. Sıkıyönetim gibi geçici ve olağanüstü durumlar dışında basının, yani, gazete, dergi, kitap çıkarmanın sansür edilemeyeceğini Anayasamız 22. maddesinde «basın hürdür, sansür edilemez» demekle açıklığa kavuşturmuştur. Aynı maddede yasayla yapılabilecek sınırlamalar belirtilir. Yargıç tarafından verilecek kararlar dışında olaylar hakkında yayın yasağı konulamayacağı açıklanır. Anayasa 13. maddesiyle kamu güvenliği, seçim güvenliği ve küçüklerin korunması amaçlariyle sansür sayılabilecek yasaklamalar getirir. Bu yasaklamaların en önemli sonuçlarından biri, basılı şeylerin dağıtım yasağıdır. Bunun dışında yabancıların Türkiye'de gazete, dergi çıkarması için bir ayrım getirmekten başka önemli bir kısıtlamaya rastlanamaz.

Ama durum, ifade özgürlüğünün araçlarından biri olan sinema için, film için aynı değildir. Bu konuda sansür kesin olarak yürürlüktedir. Hem de devlet memurlarının yer aldığı Kontrol Komisyonları'nın ön ve son denetimi yaptıkları katı bir sansür uygulanır. Üstelik Komisyon ya da Komisyonlarda hiçbir sanat ve düşünce adamına ya da kurumuna yer verilmediğinden ilkel bir sansür yöntemi geçerlidir.

Bu durum, Anayasada açıkça belirtilen ifade özgürlüğünü hiçe sayan bir tutumdur. Anayasamızın düşünce ve basın özgürlüğüne aykırı olduğu gibi demokratik hak ve özgürlüklere de aykırıdır. Çağımızla ters düşmektedir.

Sinema alanındaki Anayasamıza ters düşen bu açık çelişki, Anayasamızın ifade özgürlüğünün araçları olarak gördüğü ve tam bir özgürlük verdiği basın yayın alanında başka bir yolla sürmüyor mu, sürdürülmüyor mu acaba?

Ceza Yasamızda yer alan ve Anayasamızla açıkça çelişen Faşist İtalyan Yasalarından aktarılma 141., 142. maddeler, düşünce özgürlüğü kavramıyle basın özgürlüğü ve ifade özgürlükleriyle nasıl bağdaştırılabilir?

Evet bugün, dar anlamda bir sansür basınımız için söz konusu değildir. Zaten baskıcı yönetimlerin dışında demokratik hak ve özgürlüklere saygılı hiçbir yönetimde bu türden bir sansüre yer olamaz.

Ama ön sansürün olmaması her zaman sansürün tümden yokluğu anlamına gelmez. İlkel biçimiyle ve dar anlamda ortadan kaldırılmıştır. Geniş anlamdaysa yürürlüktedir.

Düşünce özgürlüğüne, basın özgürlüğüne sınır koyucu hiçbir kayıt getirmeyen gelişkin bir Anayasanın yürürlükte olduğu ülkemizde düşünceleri dolayısiyle hâlâ yazarlar, düşünürler, gazeteciler, yazışleri yönetmenleri yargılanabilmekte, hapse konulmaktadır. Yazışleri yönetmenleri için cezalarının paraya çevrilmesi değişikliği de özünde cezayı ortadan kaldırmadığından düşünceyi suç olmaktan kurtaramamıştır.

Düşüncenin suç sayıldığı biricik ülkeyiz yeryüzünde sanırım. Düşüncenin ne biçimde olursa olsun, hangi yasal gerekçeden kaynaklanırsa kaynaklansın suç sayıldığı, sayılabildiği bir ülkede sansürün yokluğundan söz edilemez. Daha da ileri gidilerek gerçek anlamda sansürün kalktığından da söz edilemez denebilir.

Demokratik hak ve özgürlükleri savunan bir Anayasanın koruyuculuğu altındaki bir yazar, bir düşünür, bir gazeteci düşüncelerini özgürce açıklayıp savunamıyorsa Ceza Yasası'ndaki çağı geçmiş birtakım maddelerle kısıtlanarak kendi kendini denetlemek zorunda bırakılıyorsa bunun adı sansürden başka bir şey olamaz.

Hele bu denetleme, yazarlarından yazışleri yönetmenleri ve yayıncılara kadar uzanarak şu sözcük şöyle, bu sözcük böyle değiştirilmeye kalkışılıyorsa bugün de, eskiden olduğu gibi, yasak sözcükler var demektir.

Şöyle söylemek yerine böyle söylemeyi yeğliyorsak ne değişti diye sorulabilir. Değişen yalnızca anlatım biçimleridir. Yasak yürürlüktedir, yasak olan sözcüklerle yasak olan. Anayasaya rağmen, Anayasa'nın tanıdığı tüm demokratik hak ve özgürlüklere rağmen böyledir bu.

Bu açık haksızlığın bilinmeyen ya da farkına varılmayan bir yanı yoktur. Tersine birçok kesimlerde çelişkiliğin sürdürülmesinden yarar umanlar vardır. Bilinçli olarak sürmesinden yanadırlar. İşçi sınıfı düşüncesine karşı olmanın nedeni yasaya göre, bir sınıfın başka sınıflar üstünde egemenlik kurmasını engellemek içindir. Peki işçi sınıfı düşüncesine özgürlük tanımamak demek de işçi sınıfı üstünde bir sınıfın başka sınıflar üstünde egemenlik kurması demek değil midir?

Bu durumda sansürün kaldırılışını kutlamamız ne kadar sevindiriciyse sansürün bir parçası olan düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini kısıtlayıcı yasaları kaldırmamış olmamız onca acı, onca utanç vericidir.

yorum

OYA BAYDAR

Ali İhsan'ın katilleri

POLİTİKA Gazetesi Yazışleri müdürlerinden Ali İhsan Özgür'ün katillerinin yakalandığı resmen açıklandı. Katillerden biri, MHP Gençlik Kolları Başkanı Kâzım Ayaydın, daha önce, bir kez İstanbul Üniversitesi'nde 16 Mart toplu kırım olaylarının, bir kez de İTÜ Rektörü Karafakioğlu cinayetinin sanığı olarak yakalanmış, her iki defasında da serbest bırakılmıştı. Suç ortağı Gürsel Başdemir ise, Manisa faşist kalkışımından sonra, sanık olarak Manisa'da yakalananlar arasında.

ALİ İHSAN ÖZGÜR, geçtiğimiz kasım ayında, ağır, hunharca işkenceler altında öldürüldüğü zaman, kimileri burun bükmüş, «Gazeteciden çok militandı, bu yüzden öldürüldü» diyerek, suskunluk suçuna ortak olmuştu. Onlara göre, ilericiysen, demokratsan, sosyalistsen, komünistsen ve bu düşüncelerin yiğit bir militanıysan, o zaman faşistlerce öldürülmen adeta olağandı; o zaman tepkiye, protestoya gerek yoktu. Nitekim, o günlerde, bir pavyon kavgasında vurulan bir gazetecimizin ardından, en büyük basın kuruluşları ve yetkililer gözyaşları döker ve bu cinayeti en gürültülü biçimde protesto ederlerken, demokrat olarak bilinen basında, TRT'de, sorumlularda acı bir suskunluk, olayı yok sayma eğilimleri gözlendi. Demokratik tabanın baskısı altında, ses çıkartmak zorunda kalan bir takım kuruluşlar bile, Ali İhsan'ımızın faşist çeteler tarafından hunharca öldürülmesi üzerine tepki belirtirken onun ve gazetemizin adını kullanmamak için özel çaba gösterdiler. Yuvarlak sözcükler, üsluplar kullandılar. Çünkü bunlar, faşizm karşısında büyük bir sınıf körlüğü ile, faşizmin kurşunlarına, terörüne, sadece işçi sınıfı militanlarının, sadece sosyalistlerin, komünistlerin hedef olacağını; suskunlukla, geri çekilmekle faşizmi ehlileştirebileceklerini, en azından kendilerini koruyabileceklerini sanıyorlardı. Sonra, gözleri biraz açan bir olay daha oldu. Abdi İpekçi öldürüldü. «Gazeteci değil militandı» falan türünden gerekçelerin hiç yeri yoktu bu olayda. Faşizm çirkin yüzünü göstermiş, hedefinin kendi dışında herkes olduğunu; kargaşa yaratmak, emperyalizmin ve tekellerin gizli servislerinin Türkiye üzerindeki kanlı, karanlık planlarını uygulamak için herkesi herşeyi hedef alabileceğini ortaya koymuştu. İpekçi'nin katilinin MHP ile ilişkili olduğunun ortaya çıkarılması, bu gerçekleri apaçık sergiledi.

BUGÜN hangi kanlı cinayetin altını deşseniz, oradan bir MHP veya yan örgüt ilişkisi çıkıyor. Bugün hangi kanlı cinayet şebekesine baksanız, görülmekte olan hangi hunharca cinayet, toplu kırım, olay davasına eğilseniz, şu veya bu biçimde, doğrudan veya dolaylı MHP ile ilişki ortaya çıkıyor. Öylesine çıkıyor ki, «kışkırtıcı ajanlar» efsanesiyle paçayı kurtaramayacaklarını anlayanlar, şimdi kapağı yurt dışına atabilmenin yollarını arıyorlar. Eee, ne olur ne olmaz...

VE böyle bir ortamda, tüm demokrasi güçleri ve Türkiye emekçi halkı «MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» ortak istemini yükseltirlerken, Başbakan ve diğer yetkililer, «MHP'nin, ÜGD'nin kapatılmasıyla ne olacak? Biz işin köklerine gideceğiz» diyebiliyorlar. Evet, işin köküne inmek. Gerçekten zorunlu olan bu. Ama sözde yasal şemsiye altındaki yuvaların cinayetlere yataklık etmesine, halkın can güvenliğini tehdit etmesine ve zaman kazanmalarına göz yumarak değil. İşin köküne inmeyi, faşist odaklara, faşizmin legal örgütlerine dokunmamak için bir gerekçe, bir şemsiye olarak kullanmak değil. Köke inmek için dallardan geçin ki kökü bulabilesiniz. Görmek isteyen gözler için o kadar da aramaya gerek yok aslında. Bu işin kökü de, kökeni de, yuvası da, suçlusu da apaçık ortada. İşi savsaklamak, artık sadece ve sadece Türkiye emekçi halkı ve tarih önünde suça ortak olmaktır.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Hakimiyet. 2) Çanak, çömlek çeşidinden - Osmiyum'un simgesi. 3) Rubidyum'un simgesi - Tersi, bir organımız - Tersi, İstanbul'un kültür etkinliklerinin yoğunlaştığı yer. 4) Çok değil - Deniz (İngilizce). 5) Bir kimsenin yararlığını gösteren belge. 6) Belkemiğinin ortasından geçen sinirsel bir organ. 7) Tersi, ılık ile soğuk arası - Tersi, bir şeye niyet etmek eylemi. 8) Tersi, su taşımaya yarayan üstü kulplu kap. 9) Tersi, modern fiziğin kurucuları sayılan Fransız karı-koca (okunuşu) - Kısa zaman - Tersi, sahip. 10) Tersi, Karadenizli yurttaşlarımıza verilen ad - Tersi, yerçekimi doğrultusunda.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Gizemli. 2) Kocaeli'nin bir ilçesi - Eski Mısır'da bir tanrı. 3) Asker - Bir ya da birçok niceliğe bağlı bulunan bir niceliğin hesaplanmasına yarayan cebir ifadesi. 4) Araç - gereç. 5) Elektrik mühendislerinin meslek örgütü - Tersi, M.Ö. Ortadoğu'da egemen olmuş bir ilkçağ devleti. 6) Tokat'ın bir ilçesi - Tersi, yanardağdan çıkar. 7) Tersi, kilolitrenin simgesi - İyiden iyiye. 8) İstanbul'un bir semti. 9) Bir cins kömür - Tersi, kimyada «iki» - Hitler Almanyasında faşist kıtaların simgesi. 10) Kars'ın bir ilçesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Örgüören. 2) Pi - Siverek. 3) ÜGD - TMMOB. 4) Ciro - Eksik. 5) Ütopik - Ayı. 6) Get - Alet. 7) iiriG 8) Akseki - İlk.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Öpücük - Abl. 2) Rigit - tkaP. 3) Drogist. 4) Üs - Operet. 5) Git - İtikat. 6) Övmek - Gine. 7) remK - İn. 8) Erosal - İye. 9) Nebiye - Iek. 10) Kıtık.

Okurlardan Politika'ya

Şiddet nasıl önlenir

Bugünlerde devlet yöneticilerinin ağzından «DİYALOĞ» sözcüğü düşmez oldu. Eğer tüm partiler birbirleriyle diyaloğ kurarlarsa «anarşi» duracakmış. Eğer «anarşi»yi önlemek bu kadar kolaysa şimdiye kadar niye durdunuz. Demek, kendi kendinizi «anarşi»nin sorumlusu kabul ediyorsunuz. Biz de gülüyoruz sizin bu halinize ey büyükler, yöneticiler.

Öncelikle «anarşi»yi iyi tanıyalım.

— Nedir «anarşi?»

— Adam dövmek, öldürmek; yol kesmek, soygun yapmak; bomba atmak vb. «anarşi»dir. «Anarşi»yi kendi içinde ikiye ayırabiliriz.

1 — Sağcı teröristlerin eylemleri

2 — Sol adına, sol maskesiyle yapılan terörist eylemler. Bunlar içinde Maocular en etkinleri. Hiç şüphesiz ki tüm demokratlar, sosyalistler, komünistler anarşiye karşıdır.

Burada diyaloğcu yöneticilere düşen görev, «anarşi» ile demokratik kitle eylemleri arasındaki farkı iyi tanıyıp «anarşi»nin üzerine kararlı yürümektir.

Oysa uygulamalar öyle olmuyor. ÜGD ile İGD ve İKD aynı kefeye konuluyor. ÜGD sabıkalıdır ama İGD, İKD içinden bir tek suçlu gösterilemez. «Anarşi»yi önleyeceğiz derken 1 Mayıs'ı engelliyorlar grevleri erteliyorlar, «Soda işçilerini Ankara'ya sokmuyorlar, demokratik gençlik örgütlerini kapatıyorlar. Bu tür çalışma hedefi saptırır, cepheyi genişletir, yetkilileri gereksiz oyalar. Amaca ulaştırmaz.

Öyleyse yapılması gereken nelerdir?

1 — Mahkeme kararlarıyla suçları açığa çıkan faşizmin yasal örgütleri MHP ve ÜGD kapatılmalı; yetkililerden hesap sorulmalıdır.

2 — 141-142. antidemokratik yasa hükümleri kaldırılıp; kimin sosyalist, kimin komünist olduğu açığa çıkarılmalıdır. Bu durumda, sol adına eylemler yapan kişi ve örgütler etkisizleştirilecektir.

3 — Anarşik eylemlerle hiç ilişkisi olmayan gençlik, meslek örgütleri serbestçe çalışabilmeli, hatta özendirici tedbirler alınmalıdır.

4 — Gençliğe her ideoloji en gerçek şekilde öğretilmeli.

5 — Parti liderlerinin sık sık sorumsuzca suçladığı «komünistler», «vatan hainleri», «bölücüler», «kışkırtıcılar kimlerse ve hangi eylemleri düzenliyorlarsa, bunlar kamuoyu önünde belgelenmeli. Belgelenemiyorsa, suçlamayı yapanlar hakkında kamu davası açılmalı.

Önlemler çoğaltılabilir. Hükümet bu yönde uygulamalara giderse, diyaloğ kuralım diye faşist partiye el açmadan «anarşi» önlenecektir...

Cesaretliyseniz deneyiniz...

ÖMER AÇIKGÖZ
ÇERKEŞ

HALKIN CAN, NAMUS VE MAL GÜVENLİĞİ

Polis, kurulu düzenin, halkın can ve mal güvenliğinin koruyuculuğunu yapar. Yasalar da böyle söyler. Ancak kapitalist toplumda bunun anlamı kalmamış, polis kapitalist düzeni ve devleti koruma görevini üstlenmiştir.

Halkın can güvenliği kapitalist toplum düzeninde, demokrasi düşmanları tarafından tehdit edilirken, buna bir de polis korkusu eklenmiştir. Örneğin: Emniyet örgütünde işi olan bir bayana —biraz da güzelse— danışmadaki polisler tarafından söz, ya da el-kol hareketleriyle hakarette bulunulmaktadır. Gazetelerde, «falan polis bir kadına tecavüz etti» diye okuyoruz. Okullarda ilerici öğrencilerin can güvenliği yokken, bunlar, faşist polislerce tartaklanmakta, gerekçesiz dövülmektedir.

Yetkililere sesleniyoruz:

— Emniyet Örgütü faşist nitelikli gerici polislerden arındırılsın,

— Halkın can, namus ve mal güvenliğine göz dikenler, bizim güvenliğimizi sağlayamaz. Gerçek halkın polisi olmak isteyen POL-DER açılsın, faşist yuvalar dağıtılsın.

— Okullarda polis baskılarına son verilsin.

Faşizme Geçit Yok!

Politika çalışanlarına saygılarımı iletir, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda başarılar dilerim.

OSMAN ATAN
KÜÇÜKESAT / ANKARA

Çin'de gazetelerin yalan haber yaydıkları açıklandı

Pekin (AA) — Çin'de yayınlanan «Halkın Günlüğü», geçmişte sahte ve yanlış bilgilerle dolu haberler yayınladığını itiraf etti.

Söz konusu gazete, birinci sayfada çıkan uzun itiraf haberinde, yanlışlarla ve hatalarla dolu haber ve hikayeleri yayınlamalarındaki amacın, olayları olduğundan daha iyi göstermek olduğunu yazdı.

Gazete bu çeşit haberler yapılmasının suçunu haber yazmayı bilmeyen gazetecilere ve Çin Komünist Partisi yöneticilerine yükledi.

Halkın Günlüğü gazetesi aynı itiraf yazısında, bu yalan haber yayınlarına bir örnek olarak gazetenin 22 Şubat sayısında çıkan bir haberi gösterdi. Söz konusu habere göre, 40.000'den fazla işçi ve teknik eleman ülkenin Anhui eyaletinde büyük bir sulama pompa istasyonu yapımına başlamışlardı. Gazete gerçekte konuyla ilgili projeye henüz başlanmadığını ve 40.000 işçi ve teknisyenin ortada görünmediğini açıkladı.

Yukarda verilen örneğin, yalan haberlerden sadece bir tanesi olduğunu söyleyen gazete, bugüne kadar çıkan haberlerin daha birçoğunun böyle yalan ve düzmecelerle dolu olduğunu kaydetti.

Dört Çinli askerin Sovyet sınırını geçtiği bildiriliyor

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği, dört Çin askerinin 16 Temmuz'da Sovyet - Çin sınırını geçmesi nedeniyle Çin'i resmen protesto etti. Moskova'da yapılan resmi açıklamada, sınırı ihlal ederek Sovyet topraklarının 1 kilometre içine giren ve ihtarlara uymayan dört Çin askerinden biri, öldürüldü biri de yaralı olarak tutuklandı. Öldürülen Çin askerinin, Çin Güvenlik Servisi görevlisi olduğunun anlaşıldığı da açıklamaya eklendi.

Yunanistan halkı faşist cuntanın yıkılışını kutladı

Dış Haberler Servisi — NATO çerçevesinde oluşturulan Prometheus Planının uygulanmasıyla 1967'de bir darbeyle yönetimi ele geçiren ve Kara Albaylar Cuntası olarak bilinen faşist Cunta'nın yıkılışı, Yunanistan'da büyük törenlerle kutlandı. Cunta'nın yıkılışının beşinci yıldönümünde, Yunanistan Komünist Partisi tarafından yayınlanan bildiride, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması girişimleri kınandı, iktidardaki Yeni Demokrasi Partisi'nin bu yoldaki girişimlerine son vermesi istendi. YKP bildirisinde, AET üyeliği ile yeniden gündeme gelen kısıtlamaların, demokrasiye indirilen darbeler olduğuna işaret edildi ve ülkedeki tüm ilerici güçlerin eylem ve cephe birliğinin zorunlu olduğu kaydedildi.

ABD-Nikaragua görüşmeleri başladı

Nikaragua'da kent ve bölge komiteleri kuruluyor

- İÇİŞLERİ BAKANI BORGE, LİDERLİK İÇİNDE HİÇBİR AYRILIK BULUNMADIĞINI SÖYLEDİ.
- «HALKIN GÜNLÜĞÜ» KONUYA İLİŞKİN SOMUT ÖRNEKLER VERDİ
- EKONOMİK SABOTAJA YELTENENLER AĞIR BİÇİMDE CEZALANDIRILACAK

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da iktidarı devralan Ulusal Kuruculuk Hükümeti'nin ve halkın istemiyle, kent ve bölgelerde halk komiteleri kurulmaya başlandı. Hükümetin çağrısı üzerine Pazartesi günü işbaşı yapılmış ve onarım çalışmaları ile birlikte, işletmeleri yeniden üretime geçirme faaliyetleri hızlandırılmıştı.

Bu arada onaylanan yeni bir yasa ile, ekonomik bakımdan sabotajlara yönelenlerin cezalandırılacakları açıklandı. Çalışma hayatını köstekleyenlere, iki aydan üç yıla kadar kamu işlerinde çalıştırılma cezası verilecek.

İçişleri Bakanı Thomas Borge, düzenlediği basın toplantısında emperyalizmin denetimindeki basın - yayın organları tarafından öne sürülen iddiaları yanıtladı ve liderlik içinde hiçbir görüş ayrılığı bulunmadığını kaydetti. Nikaragua'nın düşmanlarının bölünme istediğine dikkat çeken Borge, emperyalist müdahale tehlikesinin de henüz atlatılmadığına da işaret etti.

Öteyandan Nikaragua - ABD diplomatik ilişkilerinin sürdüğü, iki ülke temsilcileri arasında yapılan diplomatik temasların yakında sonuçlanacağı öğrenildi. Bu arada yeni hükümeti tanıyan ülkelerin sayısının da hızla arttığı kaydedildi. Küba, Demokratik Yemen ve Brezilya, Ulusal Kuruculuk Hükümetini resmen tanıdıklarını açıkladılar.

İsrail Lübnan'a saldırmaya devam ediyor

FKÖ, DİPLOMATİK TAARRUZA GEÇTİ

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat'ın önümüzdeki günlerde Ortadoğu'daki son gelişmeleri görüşmek üzere birçok Avrupa ülkesini kapsayan bir geziye çıkacağı bildirildi.

Öte yandan FKÖ Yürütme Kurulu üyesi Salah Halef'in de Arap ülkelerini kapsayan bir geziye çıktığı bildirildi.

Üç ayı aşkın bir süreden beri aralıklı olarak sürdürülen İsrail'in Lübnan'a saldırıları ise sürüyor. İsrail uçakları Lübnan köylerini ve Filistin göçmen kamplarını yeniden bombaladı. Son bir hafta içinde bombardıman sırasında ölenlerin sayısı 50'yi buldu.

Bu arada BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, İsrail'in sürdürdüğü hava akınlarını kınayarak, İsrail'den bu saldırıların durdurulmasını istedi. BM Güvenlik Konseyi de İsrail'in işgal altındaki Arap topraklarındaki her türlü yerleşim çabasına son vermesini istedi.

İSRAİL'DE BOMBALAR PATLADI

Öte yandan Filistin askeri sözcüsü İsrail'in saldırılarına karşı Filistinli gerillaların İsrail'in birçok yerinde bombalı eylemlerde bulunduklarını açıkladı. Askeri sözcü, Tel Aviv'in kuzey bölgesini besleyen elektrik santralına ve Tartaba yerleşim bölgesinin ticari merkezine yerleştirilen bombaların patladığını, patlama sonucu santralın havaya uçtuğu çok kişinin öldüğü veya yaralandığı ve bölgede büyük maddi hasar meydana geldiği açıklandı.

«Saika» lideri Muhsin'e suikast yapıldı

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütüne bağlı ve Suriye Baas Partisi denetiminde olan Halk Kurtuluş Savaşı Öncüleri "Elsaika" örgütü Genel Sekreteri Züheyr Muhsin'e Fransa'nın Nice kenti yakınlarında bir suikast yapıldı. Başından tabanca kurşunlarıyla ağır yaralanan Muhsin'in hastaneye kaldırıldığı bildirildi.

Bilindiği gibi geçtiğimiz günlerde Ankara'daki Mısır elçiliğini basan Filistinli gerillalar Elsaika örgütüne bağlı olduklarını söylemişlerdi. Mısır hükümeti de Elsaika ile birlikte Suriye'yi olaydan sorumlu tutmuş ve intikam alacağını açıklamıştı.

bir dakika

AVRUPA basınında çıkan haber ve yazılar üzerine telaşa düşen ABD yetkilileri, çok değişik bir açıklama yaptılar. Carter'ın yaptığı son hükümet değişikliklerinin, hiçbir değişikliğe yolaçmadığını bildirdiler.

Guatemala'da Amerikalı senatörler «Komünizm Tehlikesi»ni inceliyor

Dış Haberler Servisi — Bir grup Amerikalı senatörün Guetemala'da toplumsal muhalefet konusunda incelemeler yaptığı, bu arada komünist hareketin gelişmesi üzerinde özellikle durduğu açıklandı. Thomas Hanking başkanlığındaki komisyonun, Honduras ve El Salvador'da da aynı konuda çalışmalar yapacakları, hükümet yetkilileri ile birlikte, çeşitli kişilerle görüşecekleri de öne sürüldü.

Öteyandan bir süre önce kaçırılan Guatemala Dışişleri Bakan Yardımcısının aranmasına devam ediliyor. Bu amaçla ülkenin ev ev aranacağı açıklandı.

Afganistan, ABD Büyükelçiliği personelinin azaltılmasını istedi

Dış Haberler Servisi — Afganistan Hükümeti, ABD'den, başkent Kabil'deki büyükelçilik personel sayısını azaltmasını istedi. ABD'ye iletilen istemde, bu ülkenin elçilik mensuplarının gereğinden fazla olduğu belirtildi.

Konuyla ilgili bildiriyi yayınlayan Kabil Radyosu, başta ABD olmak üzere Batı ülkelerinin 1978 Nisan devriminden sonra elçilik personel sayısını artırdıklarını bunun ise anlamlı olduğunu bildirdi. Radyo azaltma isteminin diğer elçiliklere de yapılacağını ifade etti. Afganistan Hükümeti bildirisinde Afganistan'ın sözü edilen ülkelerdeki elçilik personel sayılarının bu ülkelerin Kabil'deki elçilik mensuplarının sayıları arasında büyük fark olduğuna dikkat çekildi, bu konuda bir eşitlik sağlanması gerektiği belirtildi.

Gözlemciler Afganistan Hükümeti'nin bu kararının, ABD ve Batılı ülke elçiliklerinin gericilerle işbirliği ve temas halinde oldukları konusunda sızan haberlerden sonra alındığına dikkati çekiyorlar.

Bilindiği gibi ABD Dışişleri Bakanlığı da önceki gün aldığı bir kararla Kabil'deki elçilik mensuplarının ailelerinin ABD'ye taşınmasını ve elçilik personeli sayısının azaltılması konularında karar alındığını açıklamıştı.

Kıbrıs'ta Denktaş yönetimi yetkilileri üsler için İngiltere'den alınacak paradan pay istiyor

Dış Haberler Servisi — ABD'nin yeni Kıbrıs Planı konusunda bir açıklama yapan Denktaş Yönetimi yetkilileri, böyle bir plandan haberleri bulunmadığını öne sürdüler. AA'nın haberine göre, Kıbrıs Türk Yönetimi sözcüsü, plandan haberleri bulunmadığını ifade etti ve Amerikalılar nezdinde sondajlarda bulunulduğunu da sözlerine ekledi.

Öte yandan Kipriyanu Yönetiminin İngiliz üsleri karşılığında İngiltere'den para ya da kira taleplerine ilişkin olarak da görüşlerini açıklayan Denktaş Yönetimi yetkilisi, «İngiltere'nin Kıbrıs'a vereceği paranın en azından yarısı bize verilmelidir» dedi.

NATO'da Amerikan silahları kazandı

Dış Haberler Servisi — Belçika hükümetinin 1039 Amerikan zırhlı aracı satın alacağını, Fransız Miraje'leri yerine de F - 16 uçaklarını tercih ettiğini açıklaması, NATO bünyesindeki silah satışı savaşının Amerikan firmaları tarafından kazanıldığı biçiminde yorumlandı.

Bilindiği gibi "yüzyılın silah satışı" olarak nitelendirilen bir tank partisi de Fransız tekelleriyle Amerikan tekelleri arasında yoğun bir rekabet savaşına yol açmış, Amerikan tekelleri tank satışını da kazanmışlardı.

ABD HÜKÜMET ÜYELERİ VE BEYAZ SARAY DANIŞMANLARI NE KADAR KAZANIYORLAR?

- CARTER'IN MAL VARLIĞI SON 12 AY İÇİNDE YÜZDE 26 ARTTI.
- BEYAZ SARAY DANIŞMANLARI İÇİNDE EN ÇOK GELİRİ OLAN BRZEZİNSKİ

● Brzezinski.

● Başkan Carter.

Carter başkanlığının ikinci yılında mal varlığını 1 milyon doların üstüne çıkardı. Son 12 ay içinde ise mal varlığındaki artışın % 26'ya ulaştı. Carter bu artışın çoğunu Georgia eyaletinde Plains kenti yakınlarında bulunan yaklaşık bin dönümlük çiftliğinden elde etti.

● CARTER'IN GELİRİ

1978 yılı verilerine göre Carter'ın toplam geliri 316 bin dolar kadar. Başkanlık harcamaları olarak gösterilen 13 bin dolar bu gelirden çıkarılınca Carter'ın yıllık net gelirinin 254 bin dolar olduğu ortaya çıkıyor. Carter ailesinin toplam harcamaları 63 bin dolar dolayında. 1978 yılında ise Carter toplam 89 bin dolar vergi ödedi.

● MAL VARLIĞI

Carter'ın mal varlığını, kişisel kredileri (734 bin dolar), tasarruf hesabı (223 bin dolar), fıstık çiftliği, taşınmaz malları (100 bin dolar) oluşturuyor. Ayrıca 50 bin dolarlık yaşam sigortası var. Oğlu Jack'ın da babasına 50 bin dolar borcu var.

Carter'ın yıllık başkanlık maaşı 200 bin dolar. Bunun dışında 50 bin dolar harcamasına izin veriliyor. ABD Başkanın «tutum» yaparak 1977 yılında 1372 dolar, 1978 yılında ise 14 bin dolar harcadığı açıklandı. Ama 50 bin dolardan arta kalan para yine Carter'ın cebine giriyor. Ayrıca, geçen yıl yazdığı «Neden En İyisi Değil» adlı kitapla Carter 20 bin doların üstünde gelir sağladı.

● CARTER YOLSUZLUK YAPTI MI?

Mal ve gelir bildirme işlemi 1978 yılında çıkan kanuna göre yapılıyor. Bu kanuna göre hükümet üyeleri ve senatörler gelirlerinin ne kadar olduğunu aşağı yukarı bildirmek zorundalar. Bu arada Büyük Jüri, Carter'ın % 91'ine sahip olduğu fıstık çiftliğinde araştırmalar yapıyor. Bu araştırmalar sonucunda Carter'ın 1976 yılında yapılan başkanlık seçimlerinde yolsuzluk yapıp yapmadığı anlaşılacak. Bu dönemde Carter çiftliğini geliştirmek üzere bankalardan kredi almıştı.

● DİĞERLERİNİN GELİRLERİ

Ulusal Güvenlik Danışmanı Zbigniew Brezezinski'nin 391 bin dolarla 456 bin dolar arasında geliri var.

Hükümet üyeleri arasında en çok geliri olan Cyrus Vance. Vance yıllık gelirinin 675 bin dolar ile 1 milyon 330 bin dolar arasında olacağını sandığını bildirdi.

Savunma Bakanı Brown ve eski Enerji Bakanı Schlesinger'in gelirleri kamuoyuna açıklanmadı.

Olaylar ve gerçekler — A. BILGE DICLELI

9 ışık, 9 başağrısı

GAZETEMİZ Yazılşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün hunharca katledilmesinin ardından da MHP çıktı. 16 Mart katliamının, Kahramanmaraş kırımının, çok sayıda saldırının, bugün artık sayıları yüzleri bulan ilerici, demokrat, yurtsever ve hatta liberalin ölümünün ardından da MHP çıkıyor. Bu nedenle MHP'nin kapatılması, faşist odaklardan hesap sorulması, yurt çapında yaygınlaşan, yükselen bir ortak belgi durumunda. Halkımız artık rahat etmek, can güvenliğine kavuşmak istiyor.

GAZETEMİZ Yazılşleri Müdürünün hunharca katledilmesinden sorumlu olan MHP'lilerin yakalanmasından birkaç gün önce; işbirlikçi tekelci sermayenin has adamı Rahmi Koç, Amerikan sermaye çevrelerinin dergisi "Leaders"a (liderler) yazdığı bir yazıda, 1919 yıllarının mandacılarını hiç de aratmayacak bir biçimde, Amerika'nın Türkiye'ye müdahalesini istedi. Kapitalizmin yol açtığı 9 başağrısından ancak Amerikan desteğinde kurtulunabileceğini söyledi. MHP'nin 9 ışık teranesini anımsatan bu 9 rakamı, Koç'un yeni bir liderlikten ne anladığını çok net bir biçimde somutlaştırdı. Koç, "Batılı müttefiklerinin yardımıyla", "bunca yıl bize çok çektiren demokrasi anlayışı"ndan yakınıyordu. Amerikan dergisine yazdığı yazıda, açıkça söylemese bile, faşizm özlemiyle yanıp tutuştuğunu ortaya koyuyordu.

GAZETEMİZİN Yazılşleri Müdürü'nü hunharca katleden MHP'lilerin açıklanmasından önce, Amerikan International Herald Tribune gazetesi manşetinde de Kahramanmaraş davası vardı. MHP'nin üzerine gidilmesi olasılığından sözeden gazete, bu partinin CHP hükümeti açısından kilit bir rol oynadığını öne sürüyor, AP ile CHP arasındaki tıkanıklığın en önemli etkeninin MHP'liler olduğunu vurguluyor, uzaktan uzağa CHP'yi tehdit ediyordu.

GAZETEMİZ Yazılşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ü hunharca katleden MHP'lilerin açıklandığı gün, İstanbul'da bazı gruplar kimi şirketlerin bürolarını basarak, burjuva basınının manşetlerine çıktılar. Kamuoyunda faşist odaklara karşı yoğunlaşan tepkileri hafifletmek için bundan daha iyi gerekçe yaratılamazdı. Olayın ertesi günü manşetler, "sol" adına yapıldığı öne sürülen bu provokasyonu dile getirirken, Ali İhsan Özgür'ün, yalnızca onun değil, daha pek çoklarının katillerini gizlemek için adeta yarış halindeydi.

GAZETEMİZ Yazılşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ü hunharca katleden MHP'lilerin tutuklandığının açıklandığı günlerde, Başbakan Ecevit, CHP'nin sağ liderliği, Manisa'da, Kahramanmaraş'da, Türkiye'nin her tarafından katledilen CHP'lileri unutarak, MHP'nin kapatılmasıyla bir yerlere varılamayacağını iddia ediyordu. Kaynağa varmaktan söz ediyordu. Ama kaynağın ne olduğunu açıkça söylemiyordu.

İŞTE 9 ışık. İşte 9 başağrısı diyerek ABD emperyalizminden müdahale taleplerinde bulunan işbirlikçi tekelci sermaye. Birisi cinayetlerin, kanlı olayların sorumlusu. Diğeri ipleri çeken, parayı veren, işsizliği, pahalılığı, yokluğu, yoksulluğu yaratan. Kaynaklar da ortada, yapanlar da. Emperyalizmin niyetleri de.

BÜTÜN bunlara karşı koymak, emperyalizm, faşizm engellerini aşmak kuşkusuz kolay değil. Ecevit'in söylediği gibi, "ülkemizi kapitalist ülkelerdeki iş ortaklarıyla yönetmek isteyen çevreleri" uyarmak yetmez. Ya da kimi "sol" geçinenlerin, kim bilir hangi güçlerin dürtüklemesiyle MHP'nin, işbirlikçe tekelci burjuvazinin ekmeğine yağ süren sözde eylemleriyle de hiçbir yere varılamayacağı açık.

TARİH, emperyalizme, faşizme işbirlikçi tekelci sermayeye karşı savaşımın en geniş halk yığınlarının katılımıyla gerçekleştiğini, zafere ulaştığını göstermiştir. Bu, dünyanın pek çok ülkesinde kanıtlanmıştır, kanıtlanıyor. Sınıf savaşımında, özgürlük ve bağımsızlık yolunda bu gerçek, iki kere iki dört eder kadar açık ve nettir.

GAZETEMİZ Yazılşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün anısı önünde saygıyla bir kez daha eğilirken, bu denli karanlık bir tablo karşısında ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin gerekliliğinin altını bir kez daha çizmek istiyoruz. 9 ışıktan da, 9 başağrısından yakınanlardan da, her ikisinin yaratıcısı ve destekçisi olan emperyalizmden de kurtulmanın tek yolu, buradan geçiyor.

Dünya turu

- **AMERİKAN** Senatosunda SALT-2 hakkındaki görüşmeler sürerken antlaşma hakkında görüşlerini açıklayan senatörler Joseph Biden ve William Roth SALT-2'nin onaylanmasını istediler.
- **SOVYETLER** Birliği ve ABD, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Komitesindeki kimyasal silahların yasaklanması ile ilgili ikili görüşmelerin hangi noktada bulunduğunu saptama konusunda görüş birliğine vardılar.

Fransa Şili'ye «Mirage» satıyor

Fransız hükümeti, faşist Şili cuntasına 16 tane Mirage-50 savaş uçağı satılmasını onayladı. Şili, Fransa'dan şimdiye dek daha başka silahlar da almıştı. Bunlar arasında Puma ve Aloutete savaş helikopterleri, AMX-13 tankları, uçaksavar roketleri ve tanksavar roketleri bulunuyor.

- **JAPONYA** Savunma Bakanlığı Japonya'nın savunma harcamalarının artırılmasını istedi.
- **POLİSARİO** gerillalarının eylemleri karşısında, ABD'nin, Amerikan silahlarının kullanımı için Fas'a koyduğu sınırların kaldırılabileceği açıklandı.
- **KİŞİ** başına düşen milli geliri yılda 1.200 doları aşan 53 ülke arasında yapılan araştırma sonucu, İsviçre listede birinci sırayı alırken, Kuveyt ikinci geldi.
- **AVUSTRALYA**'da Sidney Göld çevresindeki kömür ocağında meydana gelen kazada 19 işçi öldü.
- **DÜNYANIN** ilk tüp bebeği olan Louise Brown, dün ilk doğum gününü kutladı.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Suriye basını, Enver Sedat'ın iktidara geldiğinden bu yana gerek Mısır halkı gerekse Arap ulusuna karşı işlediği suçları anlatıyor

Unutkanlık delilik belirtisidir

EL-BAAS
- Günlük gazete.
- Suriye Baas Partisi'nin resmi yayın organı.
- Şam'da yayınlanır.

Geçtiğimiz günlerde Sedat Amerika'daki bir siyonist örgütünün temsilcileriyle İskenderiye'de görüştü. Sedat misafirlerine, «patronu» ABD ve «dostu» siyonistler için neler yaptığını anlatmaya koyulup şöyle bir sıralama yaptı:

— Ekim 1971'de Mısır içindeki «Güç Merkezleri»nden kurtulmak.
— 1972'de bin Sovyet teknik uzmanını «kovmak.»
— 1973 Ekim savaşı.
— 1974 Sina'da İsrail - Mısır askeri anlaşması.
— 1975'de Süveyş Kanalını hizmete açmak.
— 1976'da Sovyetler Birliği ile olan Dostluk Anlaşması'nı tek taraflı feshetmek ve Mısır'ın Sovyetler'e Akdeniz'de tanıdığı kolaylıkları iptal etmek.
— 1977 Kudüs ziyaretini yapmak.
— 26 Mart 1979'da Camp David anlaşmasını imzalamak.

Sedat bunları sıraladıktan sonra dostları için yapacağı daha çok şeyin bulunduğunu söylüyordu.

Peki, Sedat'ın bu söyledikleri ne denli doğru. Bir de onlara bakalım.

— Sedat «güç merkezleri»nden kurtulmaktan söz ediyor. Güç merkezleri dediği şey, yıllarca Mısır'ın bağımsızlığı kurtuluşu ve ilerlemesi için Nasır'la birlikte savaşım vermiş ilericiler ve komünistlerden başka kimse olmasa gerek. Çünkü Sedat 1971'de çoğunluğu Nasır döneminin bakanları, müsteşarları ve yöneticileri olan yüzlerce kişiyi, komünist oldukları gerekçesiyle görevlerinden alıp hapse attı.

— Acaba Sovyetler Mısır'a zorla mı geldiler? Mısır'a doğal kaynaklarını ve halkını sömürmek için mi geldi? Mısır'a Teknik bilgilerinden başka beraberinde getirdiği bir şeyleri var mıydı? Sedat değil miydi, «Sovyetler Birliği'nin eli bize uzanan ilk onurlu eldir. Sovyetler Birliği bizimle beraber içtenlikle ve samimiyetle savaşan, savaşım veren tek ülkedir. Tarihimiz ve gelecek kuşaklarımız onun onurlu davranışını unutmayacaktır» diyen.

— Süveyş Kanalını açtı. Ama bunu kanalın kapalı kalmasından milyonlarca dolar zarar eden emperyalist-siyonist dostları ve tekelci şirketler için yaptı.

— Binlerce Mısırlı askerin Sina'da 1967'de öldürüldüğünü, yüzlerce çocuğun İsrail bombardımanı sırasında can verdiğini de unuttu mu dersiniz?

Unuttuysa bu bir deliliktir. Çünkü unutkanlık deliliğin bir türüdür.

Peki ama insanın kendisinin deli olduğunu unutmasına ne denir?

Sovyet basını, 20. yüzyılın ikinci yarısının, halkların emperyalizme karşı adalet, bağımsızlık ve özgürlük uğrunda yükselen savaşımıyla karakterize olduğunu belirterek uluslararası dayanışmanın büyük önemine değiniyor. New Times Dergisi, son yıllarda ilerici dünyanın başarılarını özetleyerek, emperyalizmin yeni planları karşısında ilerici dünyanın bu başarılarla yetinmeyeceğini söylüyor.

Dayanışmanın yüce görevi

NEW TIMES
- Haftalık dergi.
- Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı yayını.
- Moskova'da yayınlanır.

Birleşik Vietnam'ın güçlenmesi Kamboçya'da terörist Pol Pot rejiminin devrilmesi. Afganistan devrimi. İran'da Şah'ın devrilmesi. Etiyopya'da yeni bir yaşam kurulması. Grenada'daki değişiklikler... Son yıllarda yer alan bütün ilerici değişikliklerin ardında acı ve öfke, halkların savaşımı ve kurbanları ve onların, yaşama ve özgürlük haklarını savunma kararlılıkları yatıyor. Ama, herhangi bir Vietnamlıya ya da Afganlıya, herhangi bir Angolalıya ya da Grenadalıya, toplumsal ilerlemelerinde kendilerine neyin yardımcı olduğunu sorun. Size şu yanıtı vereceklerdir: Uluslararası dayanışmanın gücü ve esin kaynağı.

İlerici dünya çok şey başardı. Ama yine de çok sayıda ivedi sorunla başa çıkmak zorunda bulunuyor ve durmadan yeni sorunlar ortaya çıkıyor. 20. yüzyılın ikinci yarısını karakterize eden şey budur: dünyanın değişik yerlerinde halklar emperyalizmi ve onun hizmetçilerini lanetliyor, vazgeçilmez adalet, bağımsızlık ve özgürlük haklarını savunuyorlar. Nikaragua yurtseverlerinin savaşı bunun en yeni örneğidir ve bu olay, hiçbir özgürlüksever insanı tavırsız bırakamaz; ne de, duruma «iyi bir çözüm bulmak» için emperyalizmin giriştiği manevralar herhangi bir kişiyi kandırabildi. Çünkü Sandinistlere karşı çıkan dış direnç, özellikle Washington'un Nikaragua'yı kendi stratejik amaçları doğrultusunda kullanma çabaları tarafından kışkırtıldı. Buna benzer olarak İran'daki gelişmeler de, özellikle iki tane önemli elektronik casusluk tesisinin yitirilmesi nedeniyle emperyalist kampta korku ve histeriye neden oluyor.

Bir süre önce NATO Genel Sekreteri Luns, belki de farkında olmadan, NATO devletlerinin kendi hammadde kaynaklarının ve deniz yollarının güvenliği açısından endişe duyduklarını itiraf etti. Onlar, daha ağır silahlanmış, daha çok bütünleşmiş ve emirleri Pentagon'dan almaya daha çok hazır yeni bir blok kurmak istiyorlar. Bu arada Pentagon da yabancı topraklar üzerindeki binlerce üsten tatmin olmuş görünmüyor. Savaş-sonrası dönemde kurulan saldırgan bloklar birbirlerinin ardından çöküyor. Ama emperyalistler yenilerini kurmak için var güçleriyle çalışıyorlar. Bunun örneklerinden biri Ortadoğu'da bir İsrail-Mısır bağlaşıklığı oluşturmak, bir diğeri de Afrika'da askeri gruplaşmalar kurmaktır.

İlerici dünya, bu gerçekler karşısında, şimdiye kadar başardıklarıyla yetinemez. Afrika Asya Halkları Dayanışma Örgütü şu sıralarda Lefkoşe'de, askeri paktlara ve üslere karşı ve uluslararası güvenlik ve işbirliğinden yana geniş bir uluslararası konferans yapıyor. Konferansın gündeminde, Sedat - Begin anlaşmasından sonra Filistin halkıyla dayanışmanın çok büyük bir ivedilik kazandığı Ortadoğu'daki durumun görüşülmesi de bulunuyor. Konferans delegeleri ayrıca, Güney Doğu Asya'daki tehlikeli durumu ve Hindi Çini ülkelerine karşı emperyalist entrikaları da ele alıyorlar.

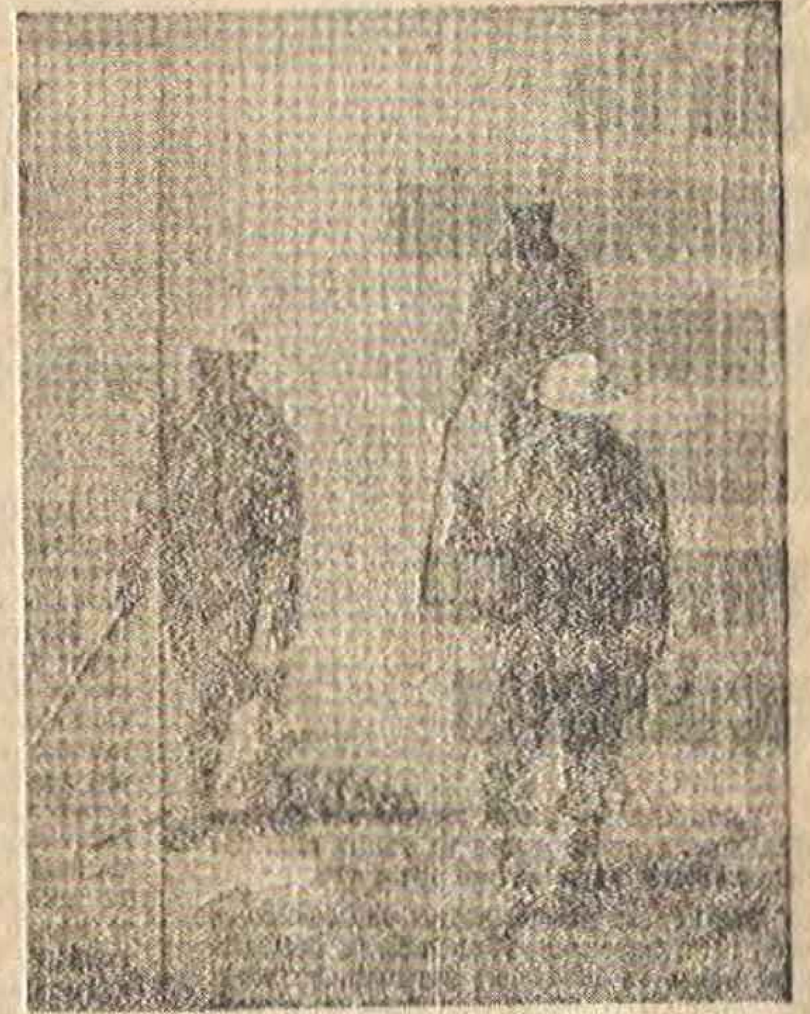
Lefkoşe toplantısı, özellikle, eylülde Havana'da yapılacak bağlantısızlar altıncı zirve konferansından kısa bir süre önce yapılıyor. Her iki hareket de, bağlantısızlar ve Afrika-Asya dayanışması, ulusal kurtuluş savaşımı hızla yükselmeye başladığı bir zamanda doğdu. Her iki hareket de aynı yüksek amaçlara sahiptir ve halkların kesin desteğini görmektedir.

Antiemperyalist güçlerin birliğinin gerekliliği, sosyalist ülkeler komünist ve işçi partileri merkez komitesi sekreterleri Berlin Konferansı'nda da vurgulandı. Bulgaristan, Küba, Çekoslavakya, DAC, Macaristan, Laos, Moğolistan, Polonya, Sovyetler Birliği ve Vietnam delegeleri, «Uluslararası Dayanışma İçin» açıklamalarında, partilerinin, emperyalizme ve gericiliğe karşı savaşan halklarla dayanışma kararlılığını vurguladılar.

Uluslararası dayanışma, emperyalizme ve gericiliğe gem vurma ve günümüz dünyasında yeni ve ilerici olan herşeyi savunma ve ilerletme doğrultusundaki yüce görevini yerine getiriyor.

Bu böyle gitmeyecek belli, uğur ola madenci!...

● Zonguldak (İSTA)

Zonguldak'ta kömür ocaklarına bugüne değin işçilerden başka bakanlar, gazeteciler, filmciler de indi. Ama tümü de Ereğli Kömür İşletmeleri (EKİ) yetkililerinden izin alarak. Ana giriş kapılarından. Asansörlerle, güvenlik önlemleri olabildiğince eksiksiz indiler kara elmasın yatağına.

Biz öyle girmedik. On binlerce maden işçisinin ölümle burun buruna kaldıkları, ikincil ağızlardan indik ocaklara.

Yüz metre indik. Dimdik, uçurum ağzı gibi bir kuyu bu. Öyle asansörle filan değil, sürüne sürüne iniyoruz. Toz. Her yan toz. Tozlu değil tozdan bir dünya burası.

Yüz metrenin sonunda küçük bir düzlük var. Karaelmasın çocuklarından bir küçük öbek toplanmış düzlükte. Kazma salliyor maden işçisi. Gözlerimizle selamlaştık. Düzlük biraz sürdü. Haydi gene iniyoruz. Biryüz metre daha. Sürüne sürüne. Gözlerimiz, kulaklarımız, ağzımız, burnumuz kömür tozuyla doldu. Önemi yok. Ama fotoğraf makinasının objektifini netmeli?

Film bitmesin diye idareli kullanıyoruz. Tozdan değil film değiştirmek, makinayı açmak bile zor.

İniyoruz. Dördüncü ve beşinci yüz metreleri geride bıraktık. Sürüne sürüne iniyoruz. Madencilerin başlıklarından parlayan ışıklar aydınlatıyor yolumuzu. Derinlerdeyiz. Bin metreye yaklaştık diyor kılavuz arkadaşımız. Kömürün yatağındayız şimdi. Can alan, kan alan kara elmasın yatağında. Grizu ile koyun koyuna kara elmas. Biri alabildiğine değerli, biri alabildiğine öldürücü. Madencinin payında hangisi var?

Binlerce işçi sakat Zonguldak havzasında. Binlerce çocuk yetim havzada. Katil kim?

Kömür mü?

EKİ işvereninin tutumuna bakın, sonra havzanın sonbaharda yere düşmüş çınar yaprağı renkli sendikası Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'na (ZMİS) bir göz atın, katil belli olacaktır.

Ocakların ağzında EKİ önemli güvenlik önlemleri almış. Her ocağın başına yazmışlar: Önce emniyet! Uğur ola madenci?

Hepsi bu kadar. Her ocağın ağzında tabelalar. Alınan önlemler bundan ibaret: «Uğur ola madenci», «Girmek Yasaktır», «İlk defa emniyet», «Ailen ve çocukların seni bekliyor», «kazalar göz kırpması kadar anidir», «Bismillahirrahmanirrahim»... diye tabelalar yazdırıp ocak ve kuyu başlarına astınız mı içiniz rahattır artık. Grizu patlamaz, göçük olmaz, madenci ölmez, yarimiz dul, bebelerimiz yetim kalmaz... diye düşünüyor herhalde EKİ yetkilileri.

Ya sarı şebeke ZMİS ne yapar. Küçümsemeyin çok iş yapar ZMİS. İşçilerden kesilen aidatları toplar ve her göçükte, her grizuda ölen madenciye «tanrıdan rahmet» diler. Eh, az şey mi bu.

● İNSANLAR NEYLE TAŞINIR?

Soru anlamsız mı göründü size? Bakın bakalım bu sayfadaki fotoğraflara. Kapalı kasa bir kamyonun ardında biriken madencilere bir bakın bakalım. Bir şey yüklemiyor, onlar, ocaklardan, kuyu ağızlarından pavyon denen yatakhanelere taşınıyor madenciler. Bu kamyonlarla yük taşınır, hayvan belki taşınır, taş, toprak taşınır.

EKİ insan taşır bu kamyon bozmalarıyla. Hem de yaratan, üreten insanları, kara elmasın çocuklarını taşır.

Her ay başı havzada postalar, gruplar değişir. Kimi işçiler köylerine dönerken, kimileri köylerinden gelip yerin yedi kat dibinde ekmek parası aramaya inerler.

Trenler taşır havzada madencileri. Her ay başı EKİ radyosunda baygın bir sesle anons yapılır:

● Ocaklardan kuyulardan çıkıldı. Madenciler yatakhanelere gidiyor. Bu araçlarla ama. Taş, toprak, odun değil insan taşınıyor bunlarla. Kömür işçisi yatakhaneye gidiyor. Güle güle madenci...

«— Kamyon ve trenlerle köylerine dönecek işçilerimiz, seyahat sırasında kol ve bacaklarınızı pencereden çıkarmamanız, vagon aralarında dolaşmamanız, keser balta gibi aletlerinizi oturulacak yerlere koymamanız önemle duyurulur...»

Madenci dinler bu anonsu. Ezbere bilir gene de dinler. Dişlerinin arasında ıslık gibi bir küfür savurur:

— Seyahat sırasında ha? Ne seyahatı ba? Kol ve bacaklarımıza dikkat ha? O kol ve bacaklar lazım değil size? Grizu alana, göçük kırana kadar lazım değil mi o kol bacaklar size... Yuf olsun!

Dilin dert görmesin madenci, yuf olsun, bu düzene yuf olsun! Besbelli işte, bu böyle sürmeyecek, madenci yolun açık olsun...

● GURBETÇİLER MEZARLIĞI

Şair «Neler yapmadık bu vatan için, kimimiz öldük, kimimiz nutuk söyledik» demiş.

EKİ neler yapmamış madenciler için. Madenciler ölmüş, EKİ mezarlık bile yaptırmış.

Ya sahipsiz işçiler? Yerin yedi kat dibinden ekmeğini kazanmak için gurbete düşüp yolu Zonguldak kıyısına vuranlar. Ocaklardan içeri girenler? Onların üstünü göçük toprağı örttüğünde, grizu onları parçaladığında nereye gömülecekler?

EKİ bunu da düşünmüş işte. Gurbetçiler için Gurbetçiler Mezarlığı'nı yaptırmış. Anası, babası, yeri yurdu, memleketi belli olmayan maden işçilerini buraya gömerler. Bir de grizunun tanınmazcasına kavurduğu işçi cesetlerini.

Ama önceden üye olmak koşuluyla. Garip ama gerçek. Kimsesiz bir işçi ölünce Gurbetçiler Mezarlığına konabilmek için önceden, sağlığında buraya üye olması gerek. Yani daha bu dünyada iken, öteki dünyaya bilet almak gibi bir şey.

Dedik a, EKİ herşeyi düşünür. Üstelik EKİ'de herşey düzenlidir.

● ÖLMEDİĞİNE SEVİNENLER

Bir işçi, eğer maden işçisi değilse ama, bir işçi sabah evden çıkarken ne de olsa dinlenmiştir. Yavrularıyla, karısıyla bir gece boyu birlikte olmuştur. Sabah çıkarken az da olsa mutludur, zindedir ve mutludur. Akşam dönerken ise alabildiğine yorgun ve alabildiğine öfkeli.

Havzada bu tersine işler. Sabah işe giden madencinin yüreği kapkaradır. Çıkardığı kömür kadar kara. İçinde bir sinsi korku çöreklenmiş:

— Acep o gün bugün mü? Bugün mü alacak canımızı grizu? Bugün mü felç olacağız göçük altında. Güneşi son görüşüm mü bugün acep?

Bu zehirli soru gün boyu, ay boyu çengel gibi asılı durur madencinin beyninde. Ay sonunda, köyüne dönerken alabildiğine yorgun, bitkin, ama alabildiğine mutludur maden işçisi.

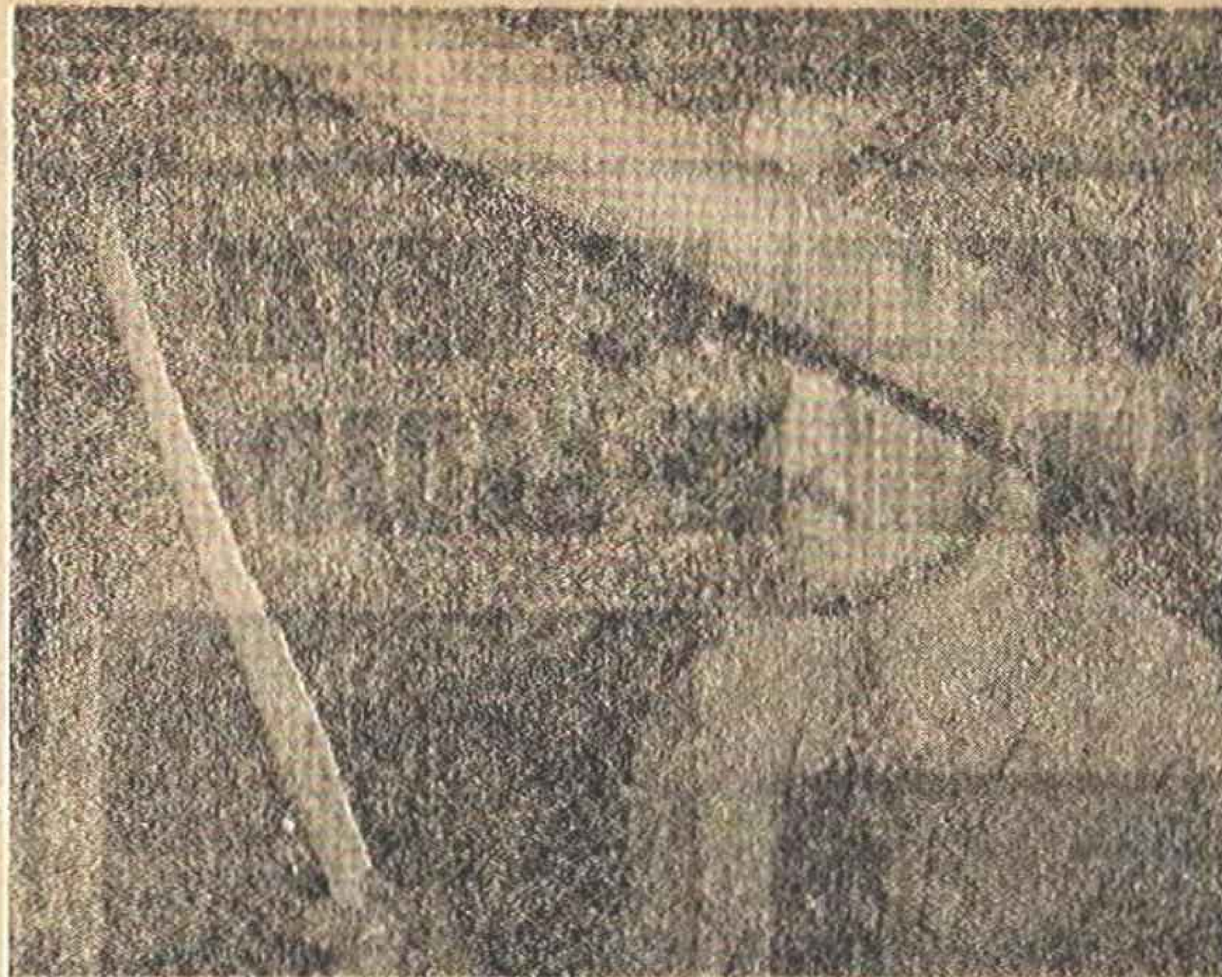
—Bir ay daha yaşadım. Bir ay daha yaşayacağım işte.

Zonguldak'ta bir ağır sömürü, can pazarında bir var olma savaşı sürüp gidiyor yıllardır, onyıllardır, yüzyıldan da fazla...

Ama besbelli bu böyle gitmeyecek...

Bu böyle gitmeyecek besbelli.

Uğur ola madenci!...

● Yerin yedi kat dibindeyiz işte. İşte 700 metredeyiz. Kömür böyle çıkıyor işte. Kolay gele madenci...

● Bir cigara molasıdır bu. Kömür işçisi yedi yüz metrede dinleniyor. Rahat ola madenci...

Türkiye, Kore Savaşı'na nasıl katıldı?..

Yazan: Adnan CEMGİL

● İnönü, Türkiye'nin bağımsızlığını hiçe sayan 1947 buyruğunu, 23 yıl özlediği «Amerikan mandasına kavuşmuşcasına sevinçle karşılıyordu.

— 2 —

2. Dünya Savaşı'ndan mihver (Nazi Almanyası - faşist İtalya - Japonya) yenildikten sonra dünya ölçüsünde büyük değişiklikler olmuştur. Uzak Doğu'da Kuzey Kore ve Kuzey Vietnam demokratik Halk Cumhuriyetleri, Çin'de Amerikan emperyalizminin uşağı Çan-Kay-Şek'in Kuomintang rejimi yıkılırken Çin Halk Cumhuriyeti kurulmuştu. Avrupa'da Nazi çizmesinden kurtulan birçok ülkede burjuva demokratik rejimlerin yanısıra sosyalist halk cumhuriyetleri doğmuştu.

Savaş süresince Sovyetler Birliği ile işbirliği yapmış olan ABD, ekonomi alanındaki durgunluğu gidermek ve emperyalizm planlarını uygulamak üzere «soğuk savaş» başlatmaya karar vermişti. Bu yeni politikanın şampiyonu o zamanki ABD Başkanı Truman'dı.

Truman, Amerikan emperyalizminin bu yeni girişimini, 12 Mart 1947'de Senato ve Temsilciler Meclisinin ortaklaşa oturumunda okuduğu mesajda, Truman doktrininin amacını şöyle açıklıyordu:

«1. Yunanistan ve Türkiye'ye 400 milyon dolarlık yardım yapmak.

2. İki ülkeye, istekleri üzerine askeri ve sivil personel yollamak.»

Sözde böylece ABD, bir Sovyet tehlikesine karşı kendisini iki yükümlülük altına sokmuştu. Ama Senato ve Kongre'deki tartışmalar ile basındaki yazılar Truman Doktrini'nin iç yüzünü açığa vuruyordu:

1. Söz konusu olan barışın korunması ise, Birleşik Amerika, Türkiye ve Yunanistan'a yapacağı yardımları Birleşmiş Milletler aracılığı ile yapabilirdi. (1) Truman tasarılarından Birleşmiş Milletleri haberdar bile etmemekle, yeni kuruluşun otorite ve gücünü kırmıştır.

2. Yeni doktrin ile, ABD Orta Doğu'da İngiliz emperyalizminin yerini almakta, kendisine vergi bir pet rol emperyalizmini geliştirmektedir. Bunun kaçınılmaz sonucu ABD'nin bu ülkelerin iç işlerine karışması olacaktır.

22 Mayıs 1947'de yürürlüğe giren Türkiye ve Yunanistan'a yardım tasarısı «Türkiye ve Yunanistan'ın, Başkanın bilgi ve onayı olmadan yardımları amaç dışı kullanamıyacağı» ve «yardımın kullanılması konusunda ABD basın temsilcilerinin ülkede serbestçe incelemelerde bulunmalarına engel olamıyacağı» (2) belirtiliyordu. Bu koşullara uyulmazsa Amerika yardımı hemen kesecekti.

İnönü, Türkiye'nin bağımsızlığını hiçe sayan bu buyruğu, 23 yıl kadar özlediği «Amerikan mandası»na kavuşmuşcasına, yardımın onaylanması üzerine yayınladığı bildiride adeta sevinçle şöyle diyordu: «Birleşik Amerika'nın cihan barışının devamı ve teyidi uğrunda kendisine düşen büyük rolü tamamiyle benimsediğini gösteren parlak ve ümitlerle dolu bir işaret...»

Belleklerini yoklayanlar, yarıda kalan Kıbrıs macerası sırasında yukarıda değinilen koşulu, o zamanki ABD Başkanı Johnson'un nasıl yüzüne çarptığını anımsarlar.

● İKİ YIL ÖNCE TÜRKİYE'YE ATILAN ÇENGEL

Aslında Amerika Türkiye'yi ağına düşürmüştü. 23 Şubat 1945'de Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile ABD hükümeti arasında imzalanan «ikili anlaşmanın 5. maddesinde şöyle denilmekteydi:

«T.C. hükümeti, ABD Cumhurbaşkanı'nca tayin edileceği vechile, şimdiki olağanüstü hal son bulduğu zaman, işlem anlaşmaya uygun olarak kendisine devredilmiş olan savunma maddelerinden, yok edilmemiş, kaybolmamış veya kullanılmamış olan veya ABD Cumhurbaşkanı tarafından ABD veya Batı Yarım Küresi savunmasına elverişli olduğu veya ABD'nin başka bir şekilde işine yarayacağı tesbit edilecek olanları, ABD'ne geri verecektir.» (3)

Türkiye'nin boynuna geçirilen halka: «Truman Doktrini»

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin 1945'den başlayarak 1947'de ve daha sonra süren Amerikan uydulu politikasına mazeret olarak Sovyetler Birliği'ni 1945'de Türkiye yönelttiği (boğazlarda üs verilmesi, sınırlarda düzeltme yapılması vb.) istekleri ve bunun Türkiye için yarattığı tehlike ileri sürülür. Oysa bu, gerçeğe aykırıdır. Hiç olmazsa böyle bir tehlike varsa Amerika'nın bize yardım etmesi şöyle dursun, bu konuda «bu sorunlar Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında çözülmesi gerekir» diyerek kenara çekilmiştir. Kaldı ki o zaman, Türk Hükümetinin karşı koyması üzerine Sovyetler bu isteklerini yinelemişlerdi.

Burada tarihsel bir gerçeği dile getirmek gerekir. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Mustafa Kemal Atatürk'le Lenin tarafından atılmış dostluk antlaşması 2. Dünya Savaşı sonuna kadar yürürsüz yürürlükte kalmıştır. Sovyetler Birliği 1941 yılında Nazi ordularının saldırısına uğradı. Hitler'ci saldırgan sürülerin Polonya sınırlarından Sovyet topraklarına girdikleri gün Ankara'da Türk Hükümeti Başbakanı Şükrü Saraçoğlu'nun «beklediğimiz gün geldi» diye Ankara Palas'ta zeybek oynadığı (kendisi Ödemiş efelerindendi!) dedikodusu yayılmıştı. Bundan başka Hitler ordularının başarıları Ankara (devlet radyosunun) haber yayınlarında (Pakistan'lı goygoycu Nurettin Artam'ın ağzında) övgülerle alkışlanıyordu.

Dahası, Türk Hükümeti 1944 Haziranında, silahları ambarlarına gizlenen Alman savaş gemilerinin boğazlardan geçmesine izin vermişti. «İngiliz elçisinin durumu şiddetle protesto etmesini ise Almanlara yakın olmakla tanınan Türk Dışişleri Bakanı Numan Menemencioğlu ciddiye bile almamıştı. İngiltere, bu defa, Churchill'in özel bir mesajı ile sorunu doğrudan doğruya İnönü'nün ele almasını istemiştir. 9 Haziran 1944'de kendisine iletilen mesaj üzerine İnönü araştırma yapılmasını istemiş ve o sırada boğazdan geçmek isteyen «Kassel» adlı Alman gemisi araştırılınca ambarlarında silah ve savaş üniformaları bulunmuştur.» (4)

Bu tutum bir yıl sonra Sovyetlerin Monreux anlaşmasının yeniden gözden geçirilmesi yolundaki istekleri için gerekçe olmuştur.

● YARIN: DP, «Büyük Dost» Amerika'ya yaranmak peşinde

(1) — John Foster Dulles, War or Peace, New York, Macmillan, 1957, s. 44. (Aktaran: Ali Halil, age s. 94)

(2) — The Department of State Bulletin, 1 Haziran 1947, s. 1070-1073. (Aktaran: Ali Halil, age s. 94)

(3) — Haydar Tunçkanat, İkili Anlaşmanın İçyüzü, 3 Kasım, Tekin Yayınevi . 1975, İstanbul, s. 25.

(4) — Türkkaya Ataöv, Turkish Foreign Policy: 1923-1938, Milletler Arası Münasebetler Türk Yıllığı, c. 11, (1961) s. 135.

AYDIN ENGİN

Haydi Ali İhsan, çabuk ol!..

Güzel bir gün bugün Ali İhsan. Bugün iyi bir gün. Faşistler var ya, halkımıza kan kusturan, ülkenin en yiğit, en fedakar, en bilinçli evlatlarını, ev basıp kaçıran, scatlerce işkence eden, öldüren faşistler ...İşte onların elebaşılarından biri, MHP'nin İstanbul Gençlik Kolları Başkanı, gazetemizin yazıişleri müdürlerinden Ali İhsan Özgür'ün katili olarak yakalandı.

Faşistler köşeye sıkıştı. Kan tuttu faşistleri. Çember daha bir daraldı bugün.

Nasıl haber Ali İhsan? Halkımıza bu haberi şimdi en iyi, en çabuk, en ayrıntılı biçimde duyurmalıyız. Hadi arkadaşım, hadi bakalım yazıişleri müdürü, sıva kollarını... Bırak şimdi sevinmeyi... Fırla teleksin başına...

Çabuk ol Ali İhsan işimiz var. Ankara'ya sordurt bakalım, hükümetimizin etkili ve yetkilileri bir gazetecinin, ilerici, sosyalist bir gazetecinin katillerinin de MHP üyesi çıkmasını nasıl açıklıyorlarmış? Sordurt bakalım, sivrisinek avına devam mı, bataklığı mı kurutacaklar?

Yazıişleri Müdürü, notunu geçtinse Ankara'ya gel bakalım masana. Başlığı birlikte saptayalım. Aydın Şenesen'i rahat bırak şimdi. Bırak o haberi yazadursun. Biz başlığı bulalım seninle.

Ne dersin?

«Yazıişleri Müdürümüz Ali İhsan'ın katilleri yakalandı» diyelim mi?

Nasıl?

Katillerin arkasındaki örgütü açığa vurmuyor demek bu başlık? Hımm, galiba haklısın. Nasıl desek?

— «Yazıişleri Müdürümüzün katilleri MHP'li» mi diyelim? Haklısın.

Bak bu daha iyi.

Ali İhsan, yazıişleri müdürü bu başlık tamamdır. Şimdi fotoğraf bulalım arkadaşım. Haydi, sıçrama sevinçle. Bırak şimdi «bir faşist cinayet daha aydınlandı» diye sevinmeyi. Haydi arkadaşım iki fotoğraf bulalım hemen.

Biri katilin fotoğrafı olsun. Hani arşivde, Kazım Ayaydın'ın, Profesör Bedri Karafakioğlu Cinayeti'nden sorumlu olarak yakalanıp, kanıt yetersizliğinden serbest bırakıldıktan sonra yaptığı basın toplantısında kasım kasım kasıldığı, «devlet elimizdedir» saldırganlığı ile meydan okuduğu fotoğrafını. Hani arkasında üç hilalli MHP ambleminin göründüğü fotoğrafını bulduruver arşivdeki arkadaşımıza.

Tamam mı Yazıişleri Müdürü? Ali İhsan tamam mı? Katilin fotoğrafını yollayalım öyleyse klişehaneye.

Ali İhsan, Yazıişleri Müdürü, bitmedi daha, çabuk ol, bir fotoğraf daha lazım bize. Ali İhsan Özgür'ün fotoğrafını da çıkartalım arşivden. Hani o gülen, kucak dolusu gülen fotoğrafını. Çabuk ol Ali İhsan, çabuk ol da Ali İhsan Özgür'ün fotoğrafını buldurt.

Tamam mı Ali İhsan Yazıişleri Müdürü tamam mı?

Başlıklar dizildi, haber dizgiye verildi, fotoğraflar klişehaneye gitti mi? Gel, bundan sonraki baskı kalıpları için istihbaratı genişletelim. Örneğin katiller kim? Katiller nasıl saptandı? Katilleri kim korudu? Haydi, Aydın Şenesen'le kafa kafaya verin de haberi geliştirin.

Haydi Ali İhsan, Yazıişleri Müdürü haydi arkadaşım, bir gazete hazırlayalım. Halkımıza bir faşist cinayetin perde arkasını, tetiği çeken elin arkasındaki örgütlü gücü iyice anlatalım. Faşizmin kanlı yüzünü bir kere daha ve bir kere daha sergileyelim arkadaşım.

Sosyalizm için savaşın basın - yayın alanında mevzi tutmuş savaşçılar olalım. Sağlıklı, doğru, ayrıntılı, güvenilir bir haber hazırlayalım Ali İhsan. Yorumlarımız olaya bilimin ışığını tutsun.

Haydi Ali İhsan, haydi arkadaşım, gel Genel Yayın Müdürü'ne omuz ver her zamanki gibi. Görevimizi iyi yapalım Ali İhsan.

Ali İhsan, Yazıişleri Müdürü, haydi Ali İhsan Özgür'e lâyık bir gazete hazırlayalım.

—0—

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Beni ihbar edebilir miydi? Kararmış bakışlarını ve bu gözlerdeki yatışmaz kin ifadesini görünce anladım ki yapardı.

— 52 —

Gustehen benim sözlerimi doğrudan doğruya bir tehdit olarak kabul etmiş olmalıydı. Birden büfeye giderek, oradan bir rövolver kaptı. Eli ayağı birbirine karışarak getirip burunuma dayadı. Bir yandan da olanca sesiyle:

—«Gelsinler bakalım, gelsinler de görsünler! Buradan ancak benim cesedimi çiğneyerek geçerler! Bolşevizmin kazandığı gün işte bu rövolverle ateş edeceğim!»

Korku, öfke ve üzüntüyle:

—«Benim üzerime de mi?» diye sordum.

—«Eğer karşıma çıkarsan senin üzerine de, ilkönce senin üzerine!» diye haykırdı. Güzel Gretchen yüzü alev alev yanıyordu.

Bugün merdivenin basamaklarını tırmanırken, ondan belleğimde kalanlar. İşte o son görünümüydü. Bana şöyle bir baktı, ama tanıyamadı. Her zamanki gibi güzeldi, gözlerinin çevresinde küçük kırışıklıklar, ağzının çevresinde ise iki derin çizgi belirmişti.

—«Gustchen, benim», diye kekeledim. Gözleri bir an ışıldadı, sonra anında söndü. Soğuk ve ölçülü bakışlara büründü.

Düş kırıklığına uğramış gibi:

— «Ha, sensin..., Edy» dedi. Elini uzattı ve beni baştan aşağı süzdü. O da acılar çekmiş, savaştan, yokluklardan payını almıştı. Zayıflamıştı. Teni artık eskisi gibi taze ve pembe değildi.

— «İyi sıyrıldın, sen bu işten» dedi «ateş alanından uzaklarda!» Ve kinle, aşağılamayla dolu bir tavırla: «Evet, aşkolsun şu göç edip gidenlere!» diye ekledi. Ondan sonra sayıp döktüklerini de, utanç ve aşağılanma duygusu içinde, kızarmadan anımsıyamam.

Öfke içinde karşılık verdim:

—«Buraya son gelişimde, hatırlıyacaksın, ben kaçıyordum ve işte o zaman söylediklerim, biraz gecikmeyle de olsa, tamamen gerçekleşmiş bulunuyor.»

— «Ah! demek kaçıyordun?» Öfkeden yine çılgınlaştı. «Bir bilseydim...»

Beni ihbar edebilir miydi? Kararmış bakışlarını ve bu gözlerdeki yatışmaz kin ifadesini görünce anladım ki yapardı.

Yeniden, bir parça sakinleşmiş olarak:

— «Ernst Rusya'da öldü» diye bilgi verdi.

Bana daha iskemle bile göstermemişti. Ayakta dikiliyordum.

— «Karl ise Amerikalıların tutsağı» diye sürdürdü. İnsanlığa karşı suç işlediği iddiasıyla hakkında bir dava açmak istiyorlar.

Erkek kardeşi olan Ernst Waffen-SS'e (*) girmişti. Kocası Karl ise, yerel Nazi örgütünün şefiydi. Fakat bu, hakkında bir dava açmasına yeterli olmamalıydı. Buraya Gustchen'i görmeye gelmiş olduğuma canım sıkılıyordu. Elimi uzattım ve gitmeye hazırlandım.

Elimi tuttu ve sonunda buyur etti:

— «Otur! Sana bir kahve yapacağım!»

Reddettim ve çıktım. Beni kapıya kadar geçirmedi. Sonraları, aradan yıllar geçip de yeniden kendisini görmeye uğradığımda Karl dönell çok olmuştu. Hükümr giymemişti ve ekonomik mucizeden ötürü de pek memnun görünüyordu. Şimdi yeniden bir boya yapım işine girişmişti. Her halükarda durumu karısından daha iyi değerlendiriyor gibiydi. Bana bu işlerin «Doğu Bölgesinde» nasıl olduğunu bile sordu. Nasıl olduğunu gelip bizzat görmesini söyledim. Bu davetime karşılık o başını salladı:

— «Böyle bir şey yaparsam beni içeri alırsınız» dedi

— «Öyleyse bir savaş suçlusu olmalısın?» diye sordum.

— «Size göre gayet tabii öyle» diye yanıtladı. Benim gibi o da kuru ve soğuk bir tavırla konuşuyordu. «Uzun hikâye... Bölüğümde bir adam vardı, göründüğü kadarıyla eski bir komünist. Günlük tutuyordu. Bir gün bu günlük bulunup bana getirildi. Bölüğün yüzbaşısı olarak onu tabur kurmaylığına teslim etmek zorunda kaldım. Adam kurşuna dizildi. Şimdi bunda benim hatam var mı? Amerikalılar suçsuzluğumu bildirdiler ve beni bağışladılar. Ama sizin orada...»

Bu sözlere eklenecek bir şey var mıdır?

*

Gustchen'in evinin yanında, kısa ve dik bir patika, yoldan ayrılıp dağdaki şatoya doğru çıkıyordu. Oradan tırmanmaya başladım.

Çocukluğumda sık sık o yoldan tepeye tırmandığım olurdu. O zamanlar şatonun fethine çıkan gerçek bir Orta Çağ şövalyesi gibiydim. Hayalimde, yoldan sarsak sarsak giden serfler, yüzyıllardan bu yana sömürülen köleler görürdüm. Aralarında da, atalarım. Bir gün, bir gezimiz sırasında, şatoda hazırlanmış bir gençlik hanında kalmıştım. Gece geç vakte kadar şarkı söylemiş ve konuşmuştuk.

Bugün şatoya yan çizdim. Anılardan usanmıştım. Westerwald'a gelmiş olmaktan üzüntü duyuyordum. Winnen kavşağına varınca, oracıkta bulunan ve çok iyi tanıdığım hana girdim. Kuşaklar boyunca nice övüler, bir mevsimlik ayrılıktan sonra sılaya dönmezden önce orada biraz nefeslenmek için konaklamışlardır. Bir çeyrek salamla birlikte bira ve rakı içerlerdi. Biramı bitirdim ve rakı istedim, ama yoktu. Eh, öyleyse bölgenin en iyi salamı olan salamdan istemeye hiç gerek yoktu. Hancı kadın yüzüme dikkatli dikkatli bakıyordu. Beni tanımıştı galiba, ama bir şey demedi.

Winnen'de hiçbir şey değişmemiş gibi geldi bana. Tarlalar yeşildi, çayırlar otla dolu. Bahçelerden çiçekler taşıyordu. Evlere gelince, doğrusu onların kötü durumda olduklarını söylemek gerekirdi ve 1911'deki gibi bir yangın onlar için hiç de fena olmazdı.

Settchen, hâlâ köyün ilk evlerinden birinde oturuyordu. Otuzlarda yapılmış olup eski ve şirin görünüşünü hâlâ koruyordu. Hele bir de boyansa çok güzel bir köy evi olurdu. Kapıyı vurmaya gerek bile görmeden koridora girdim. Sanki daha bir iki saat önce ayrılmışım gibi mutfağın kapısını açtım. Kimsecikler yoktu. Oturdum. Şimdi artık tam olarak dönmüş sayılmaz mıydım? Orada, mutfakta tek başıma bir saat, uğursuz bir saat geçirdim. Beni bu köye bağlayan neydi? Babam onu terketmiş, gidip Ruhr'da bir kente yerleşmişti. Bize birkaç dönümlük verimsiz toprak miras kalmıştı burada. Minchen yenge ve Settchen hâlâ köyde aileleriyle birlikte yaşıyorlardı. Peki insanın «aile ocağı» neydi? «Memleket» denilen şey neydi? Tarlalar, çayırlar, ormanlar mı? Çevremizi bizim gözümüzde canlı ve sevimli hale getiren sadece ve sadece o çevrenin insanla olan ilişkisi değil midir?

(Devamı var)

(*) — Waffen SS: Alman Silahlı Kuvvetleri dışında kurulan düzenli askeri birlikler.

Faşistlerin denetimindeki salonların kapatılma işlemi Gençlik ve Spor Bakanı'nın süslü demeçlerine karşın bir türlü uygulanmıyor...

Çakmur, judo ve karate salonları sahiplerine diş geçiremiyor

● BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE KAYITLI VE İZİNLİ OLARAK AÇILAN SADECE 7 SALON GÖZÜKÜYOR. OYSA İZİNSİZ OLARAK ÇALIŞMALARINI SÜRDÜREN SALONLARIN SAYISI 100'Ü GEÇİYOR. GENÇLİK VE SPOR BAKANI'NIN BASINA VERDİĞİ DEMEÇLERDEN EĞİTİM DAİRESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YETKİLİLERİ RESMİ OLARAK HABERDAR EDİLMEDİ...

Ankara (Politika) — Bundan tam bir buçuk yıl önce Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ideolojik amaç'a kullanılır hale gelen, her türlü sağlık koşullarından uzak, denetimi yapılmayan ve ne BTGM'nün ne de Emniyet Müdürlüklerinin izni olmadan açılan tüm özel salonların kapatılacağını söyledi. Bir buçuk yıl süre içinde sadece birkaç salon kapatı'dı, bu kapatılan salonlarda ideolojik amaçla kullanılmayan salonlardı. Bakanın hedeflediği ancak bugüne kadar hâlâ kapatılamayan salonlar ise faşistlerin denetiminde bulunan sözde spor salonları idi, ve bu salonlar hâlâ açık..

SALONLARI KİM KAPATACAK?

Ve Sayın Çakmur yaklaşık 15 gün önce basına tekrar bir açıklama yaptı. Bakan açıklamasında Teakwan-do ve Karate'nin spor sayılamayacağını, bu çalışmaları sürdüren salonlarla birlikte izinsiz olarak çalışmalarını sürdüren salonların da kapatılacağını bir kez daha söyledi. Ama kime? Sadece gazetelere... Her halde bu salonları kapatma denetleme yetkisi ve görevi basına düşüyordu. Çünkü bugüne kadar Bakan, ne BTGM'e ne de Judo ve Teakwan-do Federasyonuna bir talimat verdi. Şimdi Çakmur laf olsun, sükse olsun diye mi bu demeçleri veriyor diye ciddi ciddi düşünüyoruz.

İZİNSİZ OLARAK ÇALIŞMALARINI SÜRDÜREN SALONLARIN SAYISI 100'Ü AŞIYOR..

BTGM'nde salonlarla ilgili daire olan Eğitim Daire Başkanlığına başvurduğumuzda yönetmeliğe uygun olarak açılan 7 salon olduğunu gördük, bu salonların 4'ü İstanbul, İzmir, Ankara ve Erzurum'da birer tane olmak üzere toplam 7 salon. Bu salonların tümü de 1979'da açıldı. 2'si judo ve teakwan-do, 2'si vücud geliştirme, birer de jimnastik, fiziksel gelişim, spor oyunları salonları bunlar. İşin bir ilginç yanı da Eğitim Daire Başkanlığı yetkililerinin, Spor Bakanı Çakmur'un basına yaptığı açıklama'ardan resmi olarak kendilerine bildirilmediği için haberdar olmamaları.

Bakan bu demeçleri verirken aradan uzun süre geçmesine karşın izinsiz olarak açılan salonların sayısı 100'ü aşıyor. Bu salonların bazıları şöyle:

JUDO VE TEAKWAN-DO VE KARATE SALONLARI:

— Buchido Salonu (üç tane) Beşiktaş, Fındıkzade ve Osmanbey'de)
— Beykoz S.S. (Beykoz)
— MTTB (Cağaloğlu)
— Altınay (Edirnekapı)
— Antalya Öğrenci Yurdu (Kocamustafapaşa)
— Teakwan-do Salonu (Beşiktaş)
— Satoxan Karate (Moda)
— Yeni Karate Dojosu (Mecidiyeköy)
— Yücel Dersanesi (Sultanahmet)
— Akai Dojosu (Cevizli)
— Osaka Dojosu (Üsküdar)
— Fatih Güreş Kulübü (Fatih)

ANKARA

— İsmet Iraz Teakwan-do Salonu (Maltepe), Akbay Teakwan-do Salonu (Yeni Mahalle), Cebeci Teakwan-do Salonu (Dörtyol), Judokan (Kızılay), Kılıçhan Teakwan-do (Demirtepe), Anadolu Teakwan-do (K. Esat), Bushido (K. Esat), Ankara Teakwan-do (Kızılay), Kartal Teakwan-do (Ulus), Altın Adam'ar Teakwan-do (Kızılay), ayrıca Ortadoğu Teakwan-do (Adana), Gökboru Teakwan-do (Ordu) vb...

VÜCUD SALONLARI

Bilgin Vücud Salonu (Kızılay-Ankara), Body Salonu (Maltepe-Ankara), Ali Gökçen Salonu (Eşrefpaşa-İzmir), İskenderun Body Salonu (İskenderun), A. Enünlü Salonu (İstanbul), Veyder (İstanbul) vb.

ÇAKMUR SÖYLEDİKLERİNİ BU KEZ YAPACAK MI?

Bunlar benim saptayabildiğim salonlar. Bunların içinde gerçekten iyi niyetli çalışma yapan salonlar da olabilir. Ancak bir çoğu sağlık koşullarını taşımayan, alt yapısız tesisler ve içlerinde faşistler tarafından militan yetiştirmede kullanılan tesisler de bulunuyor. Yalnız hepsinin bir ortak noktası var. Denetimsiz ve izinsiz olarak çalışmalarını sürdürmeleri ve devletin hemen hiç birinden haberi yok. Öte yandan devletin sporda en yetkili kişisi «Teakwan-do, Karate spor değildir. İzinsiz salonlar kapatılacak, izinli açılanlar denetlenecek» deyip duruyor. Ancak sadece kendi kendine... Yanılıyorsak ki yanılmak çok isteriz, aksini kanıtlayın Sayın Çakmur..

YORUM

Özel salonlar üzerine...

GENÇLİK ve Spor Bakanımız bir buçuk yıl ara ile ikinci kez izinsiz olarak açılmış olan özel salonların kapatılacağını, izinli olarak açılacak salonların ise belirli koşulları taşımasını öngöreceklerini ve sürekli denetleyeceğini söylüyor. Yukarıda yeralan haber bakanın bu olumlu açıklamasının uygulanmaya konulmadığını kanıtlıyor.

BAKAN Çakmur, belki sorumlu olarak, İçişleri Bakanlığı'nı gösterebilir. «Kararımızı uygulayacak olan emniyet görevlileri ve valiler gerekli ciddi çalışmayı göstermiyor» diyebilir. Bu bir ölçüde doğru olabilir ancak, bir de madalyonun öbür yüzü var. Acaba bakanımız kendisine bağlı olan Beden Terbiyesi Bölge müdürlerine gerekli uygulamaları yaptırabiliyor mu? Özel salonlardan vaz geçtik devletin kendi salonlarını denetleyebiliyor mu? Ve bakanımız basına yaptığı açıklamanın bir metnini olsun BTGM'ne gönderdi mi? Ne yazık ki hayır..

PEKİ sayın bakanımız ne yapmaya çalışıyor? Sadece «ilericilik şovu» mu yapıyor? Çakmur buna benzer sözleri özel öğrenci yurtları içinde söylemiş, ancak bu konuda en güvenbilir Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü Halil Akif Güven'i görevinden aldı. Bugüne kadar da özel yurtlar konusu sadece bakanın parlak sözleri olarak kaldı. Bu da mı böyle olacak diye haklı olarak düşünüyoruz şimdi..

DİYELİM ki biz yanılıyoruz, bakanımız tüm özel salonları kapatacak teakwon-do karate'nin faşistlerden arınmasını sağlayacak. Peki kimle yapacak bunları? Parti kanalı ile ataması yapılmış kişiliksiz bölge müdürleri ile mi, yoksa Orhan Çapli'nın isteği ile atamaları yapılmış gerici, her pisliğin içinde parmağı çıkan bölge müdürleri ile mi? Belki hâlâ görevden almadığınız MC döneminin müdürleri size yardımcı olur diye düşünüyorsunuz. Diyelim ki bu bölge müdürleri de size yardımcı oldu. Peki bu salonların yeniden açılışında, bu salonların açılıp açılmaması konusunda yetkili olan bilirkişi bölgelerde nasıl oluşturulacak. Düşünün ki ben bir bakkal dükkanı açmak istesem, belediye gerekli elemanlarının yanından dükkanın gerekli sağlık koşulunun olup olmadığını saptayacak bir hekim getirir yanında. Nitekim bu açılan bakkal dükkanıda değildir. İnsanların daha sağlıklı ve daha güçlü olmasını sağlayacak olan spor salonudur. Anlaşılıyor ki şimdi yasal olmayan özel salon sahipleri BTGM'e başvurup yasal oluverecekler. Aynı hamam aynı tellak ve aynı tas hesabı. Sadece kurna değiştirecekler.

OLMAZ YA hadi bunuda başardı bakanımız. Bari bu salonları denetleyebilseler. Denetleme görevi BTGM Eğitim Dairesine verildi. Güncel işlerine yetişemeyen bu daire 9 elemanı ile mi bu salonları denetleyebilecek? Bakanlık salonların açılma koşulu olarak, salonlar bir hekim veya sağlık memuru ile yaptıkları bir yıllık anlaşmayı göstermek zorundalar demiş. İlahi sayın bakan devletin kendi salonlarında hekimden, sağlık memurundan vazgeçtik bir ilkel sağlık çantası gösterin yeter bize.

SİZ sporcu arkadaşlarım çok şanssız insanlarsınız, başınızda böyle bir bakan var. Ve siz özel salon sahipleri ve sporcu kılığına bürünmüş faşistler. Sizin şansınıza imreniyorum, çünkü başınızda Türkiye Cumhuriyeti'nin böyle bir Gençlik ve Spor Bakanı var.

Hasan UYSAL

Olimpiyat oyunları sporun gelişmesine önemli bir hız kazandırıyor

1936 Berlin Olimpiyatlarında Hitler'i tribünde çıldırtan ünlü atlet Owens o dönemlerinde bir yarışta...

Hitler'in üstün ırk masalını pistlerde yıkan atlet Owens şimdi Moskova Olimpiyatları için çalışıyor!..

Olimpiyat-80 Örgütleme Komitesi'nin yayın organ'arından «Olympic Panorana» dergisi, 1936 Berlin Olimpiyatları'nda üç dünya rekoru kıran Amerikalı zenci atlet Jesse Owens ile bir röportaj yayınladı. Röportajın bir bölümünü aşağıda sunuyoruz.

«Spor meraklılarına Jesse Owens'i tanıtmaya gerek yok. 1936 Berlin Olimpiyatları'na 22 yaşındayken katılan bu ABD'li atlet dört altın madalya birden kazandı: 100 metre, 200 metre, uzun atlama ve 4X100 koşusunda. 200 metre koşusu "hariç," bu birinciliklerin her birinde dünya rekoru kırdı. Bu rekorlar bir kaç onyıl Owens'in elinde kaldı. Owens şimdi 65 yaşındadır.

«Soru: 65 yaşınızda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?»

«Cevap: Tabi ki iyi hissediyorum. Yaşamayı ve işimi seviyorum. Genç insanlarla sürekli temas halindeyim ve atletizme katılan insanlarla kendimi aynı yaşta hissediyorum.»

«S: Şimdiki işiniz nedir?»

«C: Moskova Olimpiyatları için çalışıyorum. Şaşırmayın. Olimpiyat serisinden Sovyet metal paralarını ve pul'larını dağıtan bir şirkette çalışıyorum. Bu iş çok hoşuma gidiyor. Bu paraların ve pulların kendilerini seviyorum. Kısa bir süre sonra ben de pul toplamaya başlayacağım.»

«S: Bu işin yanı sıra ABD Olimpiyat Komitesi'ne de yardım ediyorsunuz, değil mi?»

«C: Evet. Gerek Moskova Olimpiyatları'na gerekse, 1979 yazındaki Yedinci SSCB Oyunlarına katılacak Amerikan atletlerinin yol masraf'arını karşılamak ve ABD Olimpiyat takımının eğitimini finanse etmek üzere özel bir fon oluşturulması işinde çalışıyorum.»

«S: Bu işte elde ettiğiniz sonuçlar nelerdir?»

«C: Önemli sonuçlar aldık. Olimpiyatlar birçok Amerikalı arasında papülerdir ve ulusal takımımızı eğitmek üzere katkıda bu'unmak istiyorlar. Yalnızca çok parası olanların değil aynı zamanda pek parası olmayan gençlerin de katkıda bulunmaları ilgi çekicidir. Kanımca bu, Olimpiyat ideallerinin gitgide daha çok yandaş bulduğu ve bu nedenle insanların Olimpiyat hareketine katkıda bulunmak istedikleri anlamına geliyor. Barışa yatırım yapmak kârsız bir iş değildir. Barış, insan'ara sakin bir yaşam garanti eder. Barışa yapılar. yatırımların büyük miktarlar tutmasının nedeni budur.»

«S: Uzun deneyiminize dayanarak geriler baktığınızda, Olimpiyat hareketi içinde en önemli şeyin ne olduğu kanısına varıyorsunuz?»

«C: Önemli ve karmaşık bir sorun. Olimpiyat Oyunları, her dört yılda bir, sporun gelişmesine önemli bir hız kazandırıyor. Ama herhalde, Olimpiyatların anlamı, değişik toplumsal sistemlere sahip ülkelerden genç insanların bir araya gelerek, aynı yerde birkaç hafta boyunca aynı ekmeği paylaşarak beraberce yaşama olanağı bulmaları gerçeğinde yatıyor. Genç insanlar birbirlerinden birşeyler öğreniyorlar, birbirlerini tanıyorlar; ve geleceğimiz çok geniş ölçülerde buna dayanıyor. Şuna derinden inanıyorum ki insanlar, saygıya ve iyi niyete dayanan ilişkiler kurmalıdırlar. 1936 Olimpiyatlarına atlet olarak katıldım ve ondan sonra, 1952'den başlayarak bir tek Olimpiyat Oyunu'nu kaçırmadım. ABD ulusal takımıyla Moskova'ya da gitmeye niyetim var; ama maalesef atlet olarak değil. Ama, deneyimlerime dayanarak şunu söyleyebilirim ki, Olimpiyat Oyunlarına yaptığım her ziyaret bana yeni bir güç kazandırıyor, beni sanki daha çok gençleştiriyor.»

İnsanlar saygıya ve sevgiye iyiniyete dayanan ilişkiler kurmalıdır diyen Owens şimdi 65 yaşında...

Futbolumuz yeniden yabancılara peşkeş çekiliyor

● Futbol Federasyonu Kurulu'nun önceki gün İstanbul'da yaptığı toplantıda, son iki yılda kendi ulusal takımlarında en az üç kez yer alan veya 25 yaşından genç olan Avrupa ya da Güney Amerikalı futbolcuların ülkemizde oynamalarına izin verilmesi önerisinin BTGM'ye yapılması kararı alındı...

Futbol Federasyonu Kurulu önceki gün İstanbul'da yaptığı toplantıda futbolumuzun yeniden yabancılara peşkeş çekilmesi konusunda ilk adım atıldı. Bu adım şöyle kamufle edildi: "Son iki yılda kendi ulusal takımında en az 3 kere yer alan veya 25 yaşından genç olan Avrupa veya Güney Amerika ülkelerine mensup oyunculların oynamasına izin" verilmesi kararlaştırıldı. Bu karar BTGM'ye önerilecektir. Alınan diğer kararlar ise şöyle:

a) 20 yıldır aralıksız olarak Futbol Federasyonu'na görev ve hizmetleri geçen Hukuk Kurulu Üyesi Rahmi Mağat'a bu hizmetlerinin sembolü olarak bir plaket armağan edildi.

b) Futbol Federasyonu Eğitim Dairesi Müdürlüğü, Doğan Andaç Milli takımlar başantrenörlüğüne Sabri Kiraz antrenörlüklere, Nihat Atacan, Gürcan Berk, yeni ihtas olunan Antrenörler Şubesi Büro Müdürlüğü'ne Kazım Türesin getirildiler.

c) Transfer ödemelerinde bütçelerinin % 25'ini aşan kulüpler hakkında yönetmelik hükmü uygulanacak.

d) Erzincanspor - Giresunspor maçında şike yapıldığı iddiası delil yetersizliğinden kabul edilmedi.

e) Amatör ulusal takım kadrosuna alınarak profesyonellikleri sınırlandırılmış olan futbolcular hakkındaki uygulama aynen sürecek.

Spartakiyatlarda 400 metre bayanlarda Kulçunova birinci oldu

Moskova (A.A.) — Moskova'da yapılmakta olan Spartakiyat oyunlarında dün 400 metre bayanlarda Marija Kulçunova 49.77 ile birinci oldu ve Sovyetler Birliği rekorunu kırdı. Kulçunova'yı 50.42 ile Nina Juskova ve 50.49 ile Tatyana Golşik izledi.

Yüzme öğrenen bebekler daha zeki daha güvenli oluyor

Köln (A.A.) — Eğitim Bakanlığınca yayınlanan bir rapora göre, çok küçük yaşlarda, hatta bebeklik çağında yüzme öğrenen insanların zekalarının genellikle yüzme öğrenmeyenlerden daha çok geliştiği görülmektedir. Uzmanlara göre, küçük yaşlarda yüzme sporuna başlayan çocukların kendilerine güvenleri artmaktadır.

On yıldan beri çocuk yüzücüler yetiştiren Köln'deki Alman Spor Akademisinde yapılan bilimsel deneyler, yüzme öğrenen çocuğun başka alanlara olan ilgisinin ve canlılığının da arttığını kanıtladı.

Ecevit Abdi İpekçi Spor Kompleksi'nin temelini attı

Başbakan Ecevit dün Kazlıçeşme'de yapılması planlanan Abdi İpekçi Spor Kompleksi'nin temelini attı. Türkiye ve Balkanların en büyük tesisi olacağı bildirilen bu spor kompleksi 32.500 metre karelik bir alana kurulacağı ve 1981 yılında hizmete sokulacağı açıklandı. Tesiste, 12.500 kişilik kapalı salondan başka beş antrenman sahası ile bir sağlık merkezi bulunacak.

Abdi İpekçi Spor Kompleksi 1978 fiyatlarına göre 210 milyon liraya çıkacağı söylendi. 1979 yılında bu tesis için yatırım programında 100 milyon lira ayrıldı. Tahminlere göre ise faturası 500 milyonu aşacak.

Ankara Yüzme Havuzunda çalışmalar yeniden başladı

Ankara (Politika) — Geçtiğimiz hafta içinde Ankara Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nün 19 Mayıs yüzme havuzunda çalışan, vestiyer, kapıcı, cankurtaran ve yüzme eğiticilerinin başlattığı direniş sona erdi. Direniş nedeni ile çalışmalarını durduran minikler yüzme okulu çalışmaları tekrar başladı.

Gerek yüzme okulunda bulunan minik sporcuların güvencesiz olarak çalıştığını ve ayrıca bazı haklarının verilmediğini öne sürerek direnişe geçen yüzme havuzunun geçici çalışanları ile Ankara Bölge Müdürlüğü-nün anlaştığı öğrenildi. Yapılan anlaşmaya göre, çalışanların öğle yemekleri bölge tarafından karşılanacak, ayrıca Cumartesi ve Pazar günü yapılan çalışmalarda çift yevmiye ödenecektir.

Yüzme havuzunda çalışmalar yeniden başladı.

Moskova Olimpiyatlarına katılmak için şu ana dek 123 ülke başvurdu

SSCB Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı ve Moskova-80 Olimpiyatları Örgütleme Komitesi Başkanı Ignati Novikov, Olimpiyatlara katılmak üzere şimdiye dek 123 ülkenin başvuruda bulunduğunu açıkladı.

Spartakiyatlar nedeniyle Moskova'da bulunan yabancı spor yetkilileriyle bir toplantı düzenleyen Novikov, ırkçı Güney Afrika'nın ve Rodezya'nın Olimpiyatlara alınmayacağını söyledi. Novikov, gelişmekte olan ülkelerin Olimpiyatlara hazırlanmakta maddi zorluk çektiklerini hatırlatarak, Olimpiyat Dayanışma Fonu'nun gelişmekte olan ülkelerin hizmetine açılmasını önerdi.

Engin, futbolcunun rahip değil işçi olduğunu söyledi

● Herta-Berlinli futbolcu «ulusal takım seviyesine yükselen bir sporcuyu bayanlarla konuştu diye ceza kuruluna vermek çağ dışı bir davranıştır.»

Ankara (Politika) — Fenerbahçe'den Herta-Berlin'e transfer olan Engin Verel, "ben rahip değil, futbol işçisiyim" dedi.

Futbol Federasyonun'dan ilişiksiz kağıdını almak için Tevfik Birkan ile birlikte Ankara'ya gelen Verel, kendisinin ceza kuruluna verilmesine bir anlam veremediğini belirtti ve şunları söyledi:

"Ulusal takım seviyesine gelmiş bir futbolcu'ya bayanlarla konuştu diye ceza kuruluna vermek akılcı bir yol değildir. İnsanın hiç çevresi olamaz mı? Bir yakınımız veya arkadaşımız ile karşılaştığımızda iki çift laf edemiyecekmiyiz?

Ankara'da Sovyetler Birliği maçı öncesi lobide kız arkadaşlarımızla oturduk, sohbet ettik. Benim konuştuğum kişilerle Teknik Direktör Metin Türel'de, yöneticilerde konuştular. O zaman herkesi ceza kuruluna versinler. Ben suçlu isem Türel'de yöneticilerde aynı suçu işlediler.

Antrenör sözleşmeleri de gerçekleri yansıtmıyor

Ankara (AA) — Futbolcuların sözleşmelerinden sonra antrenörlerin de sözleşmeleri Futbol Federasyonuna gelmeye başladı ve basında astronomik rakamlardan bahsedilen antrenörlerin brüt 10 bin ila 15 bin lira arasında kulüpler ile sözleşmeler yaptıkları görüldü.

Futbol Federasyonu'na dün öğleye kadar gelen antrenörlerin sözleşmelerine göre, Ahmet Suat Özyazıcı 10 bin lira ile en düşük, Necedt Niş ile Candan Dumanlı ve Gündüz Tekin Onay da 15 bin lira ile en yüksek ücretli antrenörler olarak kulüpleri ile sözleşme imzaladıkları ortaya çıktı...

Futbol Fedrasyonuna gönderilen antrenör sözleşmeleri şunlardır: Candan Tarhan (Altay) 12.400 TL. Necdet Niş (Bursaspor) 15.005 TL., Candan Dumanlı (Eskişehir) 15.000 TL., Ahmet Suat Özyazıcı (Trabzon) 10.000 TL., Gündüz Tekin Onay (Zonguldak) 15.000 TL.

Futbol antrenörlerinin Federasyona gelen sözleşmeleri üzerine Futbol Federasyonu Genel Sekreteri Haluk Özbek şunları söyledi:

«Futbolcuların sözleşmeleri ile ilgili olarak Maliye Bakanlığına yazı yazdık. Herhalde antrenörlerin sözleşmeleri ile ilgili olarak da bir yazı yazılması gerekir. Ben konuyu, Futbol Federasyonu Kurultınun yapacağı ilk toplantıya getireceğim. Ayrıca Başkana da durumu ileteceğim. Öyle tahmin ediyorum ki, antrenörlerin sözleşmeleri ile ilgili olarak da Maliye Bakanlığına bir yazı yazacak ve aynen futbolcuların sözleşmelerindeki rakamlar ile basındaki rakamlar gibi antrenörlerin ücretlerinin de araştırılmasını isteyeceğiz.»

Öte yandan Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, ulusal takımlar için 40-50 bin liradan aşağıya eğitici bulamadı.

Şimdi Federasyona gelen antrenör sözleşmelerine göre antrenörlerin çok düşük ücretle takım çalıştırmaları konusunda Federasyonun nasıl bir tavır takınacağı da spor kamuoyunda merakla beklenmektedir.

Demirel «Hükümet demagojiyi boşverip MHP için

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün parti genel merkezinde bir saat süren bir basın toplantısı yaptı. Başbakanın Doğu illerine yaptığı geziler ve son siyasi olaylar üzerine konuşan Demirel, hükümetin fiilen düştüğü, bu düşüşün şeklen Mecliste tamamlanacağı, yoklukların, yoksullukların, yolsuzlukların bu hükümet tarafından yaratıldığı, hükümetin seçim yasaklarını ihlal ettiği görüşlerini yineledi. Demirel, «Bu hükümet fiilen düşmüştür, şekil tamamlanınca bu gayrimeşru hükümetin başının ne söyleyeceği bellidir. (Beni pa-rababaları düşürdü) diyecektir. On parmağında on kara, önüne gelene sürmektedir» dedi. Başbakanın Van'da yaptığı konuşmasında celeplik de yapacağını ilan ettiğini bildiren Demirel, hükümetin, devletin asli görevlerini yerine getirmediğini öne sürerek «Celepçilik diye birşey yok. Celeplik denir ona. Buna halk arasında cambazlık da denir. Senin asli görevin can ve mal güvenliğini sağlamaktır, celeplik değil, sen celeplik de yapamazsın. Yollarda hayvanları telef edersin. Devlet olun evvela devlet, celep olmadan devlet olun. Bırakın da celepliği vatandaş yapsın» şeklinde konuştu.

Başbakanın törenlere giderken askeri araçları kullanmasına da değinen Demirel kendisinin iktidarda iken deprem olaylarını ve Karakaya Barajının açılışının dışında askeri araca binmediğini öne sürerek «Milletin askeri Halk Partisinin muhafız alayı değildir» dedi.

Demirel konuşmasından sonra gazetecilerin sorularını yanıtladı. AP Genel Başkanı bir gazetecinin partilerin meşruiyetini yitirmesinin ölçütlerinin neler olduğu, MHP'nin son olaylardan sonra meşruiyetini yitirip yitirmediği hakkındaki görüşünü sorması üzerine siyasi partiler kanunundan söz etti. Partilerin kapatılması için hükümetin Cumhuriyet Başsavcılığınca yazı yazması gerektiğini hatırlatan Demirel «Nerde hükümet... Başsavcıya başvursun, yok ki. İnsiyatifini koysun, müteşebbis olsun. Orda burda çatmakla olmaz» yanıtını verdi. Demirel bir gazetecinin de halen koruma polisliğini yapan kışkırtıcı ajan Erdal Gökyüzü'nün Polis Bakım ve Yardım Sandığı Başkanlığını yaptığı dönemde MİSK'e para yardımı ettiğini hatırlatması üzerine «Siz yargı organı mısınız? Yazdınız, bırakın artık yargı organları baksın. Anlaşılıyor ki o memur sizin tarafınızdan kancalı. Benim koruma memurum komiser çok iyi yetişmiş, canla başla, dirayetle çalışmış bir memurdur» dedi.

Savcılık

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Bu arada, MİSK yöneticilerinin bu hafta içinde tutuklanma istemi ile mahkemeye çıkarılacakları belirtildi.

dımcısı Yılmaz Menetli ve ve MİSK Yönetim Kurulu Üyesi Şükrü Dağdeviren'in ifadeleri alındı ve dosya tutuklama istemi ile askeri mahkemeye gönderildi.

Savcılığın tutuklama dosyasında, sanıkların TCK'nun 168 maddesi "silahlı çete" oluşturmak ve 1630 sayılı dernekler yasasına aykırı davranmaktan tutuklanmaları istendi.

"Madde 168 — (1) Her kim 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümleri işlemek için silahlı cemiyet ve çete teşkil eder yahut böyle bir cemiyet ve çetede amirliği ve kumandayı ve hususi bir vazifeyi haiz olursa on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkum olur.

Cemiyet ve çetenin sair efradı beş seneden on seneye kadar ağır hapisle cezalandırılır."

DDY Genel

(Baştarafı 1. Sayfada)
bin, zamanın Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe 25 bin ve diğer bakanlar da biner lira tazminat ödemeye mahkum edildiler. Genel Müdür Oral, bu tazminatları, faiz, avukat ve mahkeme ücretleri ile birlikte 86 bin lira olarak aldı.

KAYIP İLANI

İETT kartımı kaybettim.

Hükümsüzdür.
Yurdakul KAYIRHAN

Eskişehir

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Gençlik Kolu eski Başkanı da gözaltında tutuluyor.

Eskişehir Emniyet Müdürlüğünden dün yapılan açıklamada patlama sırasında yaralanan ve gözaltına alınan Mahmut Demir'in Motor Meslek Lisesi öğrencisi olduğu ve aynı zamanda MHP'ye bağlı olarak eylemlerde bulunduğu belirtildi.

Emniyet Müdürlüğünün açıklamasında, Mahmut Demir'in çalıştığı AP binası altındaki dükkan sahibinin MHP İl yöneticisi olduğu bildirildi. Aynı dükkanda yapılan aramada 10 adet av tüfeği ve mermiler elegeçmişti.

30 köy

(Baştarı: 1 nci Sayfada.)
te alındığını belirttiler. Bir yetkili bu konuda şunları söyledi:

"— Sivas'ın Kaş köyünde toprak kurak ve emek arzı düşüktür. Burada kurak tarım yapılmaktadır. Bursa'nın Örnek köyünde yapılacak uygulamada durum daha değişiktir. Arazi sulak emek arzı da yüksektir. Ve biri dağ diğeri ova özelliğini taşımaktadır ve farklı ürün yetiştirilmektedir. İki köyde yapılacak uygulamadan sonra, aradaki farklılıklar gözlenerek, uygulama ondan sonra yaygınlaştırılacaktır."

Toprağın toplumlaştırılması için Sivas'tan 20 köy halkı ile birlikte, Bursa'dan, Uşak'tan ve Hatay'dan da 10 köy halkı Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığına başvurmuşlardır.

ORTAK KULLANIM NASIL OLACAK?

Ortak kullanıma geçen köylerde bütün köy halkının ortak olduğu bir kooperatif kurulacak ve toprağın işletilmesi bu kooperatife verilecektir. Alınacak ürün ise, emek verimliliğine göre dağıtılacaktır. Bu arada, uygulama yapılan köylerde Köyişleri Bakanlığının desteği ile yöreye uygun yatırımlar yapılacak, bu yatırımlar da köyün ortak malı olacak. Örneğin, Kaş köyündeki uygulamada yörenin yapısı dikkate alınarak bir un fabrikası bir mandıra ve bir halıcılık atelyesinin yapımına başlandı.

Mersin İkinci Asliye Hukuk Mahkemesinden

977/1128

Davacı Haşim Dinçer vek. av. Ruhi Karakaya tarafından davalılar Viktorya İbrahim Elhajı ve arkadaşları aleyhine açılmış bulunan tapu iptali ve tescil davasının yapılan duruşmasında: Davalıların Viktorya İbrahim Elhajı, Mişel Kostantin Nader, Filip Kostantin Nader, Cezar (Kayzer Kostantin Nader, Nikolo Kostantin Nader, İskender Nader (Kostantin) Aleksandıra Selim Hayat, Elias Antun İskender Nader, Hanna Nader, Jan Teres İskender Nader, adresi meçhul olduğundan ve davetiye dahi ilanen tebliğ edilmiş olduğundan ve duruşmaya gelmediklerinden gıyap kararının dahi ilanen tebliğine duruşmanın 20.8.1979 günü saat 9 a talik edildiği ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 18748) — 1904

KONUT İNŞAATI İLANI

1 — Zonguldak S.S. 67. Zonguldak Yapı Kooperatifi adına 46 adet işçi konutunu ihtiva etmek üzere yaptırılacak konut inşaatı kapalı zarf usulüyle ve götürü bedel esaslarına göre eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki şartlarla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İşin hesaplanan bedeli 11.122.839 lira 00 kuruştur. Bu bedelle, eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki ve inşaat sözleşmesi tasarısındaki şartlar konutların Emlâk Alım Vergileri ile, iskân ve işletme ruhsatı harçları dahildir.

3 — Bu işe ait şartnameler ile ihale evrakı, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı ile Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltme 10.8.1979 günü saat 16.00'da Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğünde iş sahipleri tarafından kurulacak İhale Komisyonu marifetiyle yapılacak, kesin ihale Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünde neticelendirilecektir. Müteahhit inşaat sözleşmesini iş sahibi Kurum ve kooperatifle müştereken aktedecek, ödemeler Kurum tarafından direkt olarak müteahhide yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a) Müteahhitlik Karnesini (C grubundan işin hesaplanan bedelinin 2/3'ü kadar),

b) Teknik araçlar bildirisini,

c) Sözleşme tasarısının 5. maddesinde kayıtlı teknik elemanların çalıştırılacağına dair taahhütnamesini (Noterden tasdikli),

d) Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisini (Bankadan),

e) Müracaat tarihinde taahhüdü devam eden işlerini açıklayan bildirisini,

f) Müracaat tarihine kadar tam olarak başarılan işlerin bildirisini,

Ekleme suretiyle ihale tarihinden (ihale günü hariç) en az üç gün evveline (6.8.1979 günü mesai saati sonuna kadar) Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğüne yazılı müracaatta bulunmaları «Yeterlik Belgesi» almaları ve yeterlik belgesini kapalı teklif zarflarına koymaları şarttır.

6 — Geçici teminat miktarı 347.437.17 lira olup, isteklilerin Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğüne yatırarak makbuzu veya geçici teminat mektubunu kapalı teklif zarfına koymaları şarttır.

7 — İsteklilerin kapalı teklif zarfını makbuz mukabilinde İhale Komisyonu Başkanlığına ihale saatinden en geç bir saat evvel vermeleri şarttır.

8 — Kurum, Yeterlik Belgesini verip vermemekte ve ihale yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

9 — Telgraf ile müracaatlar ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

10 — Belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler müteahhit firmalara ait olacaktır. Ancak ihale yapılmadığı takdirde belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler kooperatif tarafından ödenecektir.

Keyfiyet ilân olunur.

(Po: 1909)

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfada)
ile Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katilleri yakalandı. Katillerin yakalanması acılarımızı dindirmeye yetmiyor. Fakat canilerin yakalandığını görmek bu gün için yüreğimize bir avuç su serpiyor, gelecek için ise bize güven veriyor. İşbaşında yan tutmayan bir hükümet olduğu ve falancaya işlediği cinayet için göz yumulacaksın denilmediği zaman Türk polisinin neler yapabileceği artık belli olmuştur. Suçlular birbiri ardına yakalanıyor ve sıkıyönetim mahkemelerinde mahkum oluyorlar.»

On onbir yıl boyunca bazı işgalcilerin egemenliği altında bulunan yurtlarda son bir buçuk yıl içinde işgalin kırıldığını söyleyen Başbakan özel yurtların da kamulaştırılarak işgalden kurtarılacağını söylerken «MHP, ÜGD kapatılsın» sloganlarına karşılık «Haklısınız, ama burası bir hukuk devletidir ben hâkim değilim» dedi.

Ekonomik sorunlara da değinen Başbakan Bülent Ecevit bu sorunların da kısa zamanda aşılacağını, artık Türkiye'nin saygın bir ülke durumuna geldiğini belirtti.

TİP: «Şavşat'ta kan dökülmesinden ateş emrini verenler sorumludur»

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Can Açıkgöz, "Şavşat'ta ateş emrini verenler ve kan dökülmesine sebep olanlar suçludur" dedi.

Can Açıkgöz Şavşat'ta meydana gelen olaylarla ilgili olarak yaptığı açıklamada ölü sayısının açıklandığı gibi 4 olmadığını bu sayının daha fazla olduğunu ve yaralı sayısının 40 olduğunu ileri sürdü.

Şavşat'ta silahsız topluluğun üzerine ateş açıldığını, yaratılan olayın tam bir provakasyon olduğunu belirten Açıkgöz şunları söylemiştir: "Şavşat'ta yaratılan olaylar, bilerek ve halka gözdağı vermek amacıyla tırmandırılmış, silahsız topluluğa ateş edilmiştir. Ölüme sebep olunmuştur, ateş emrini verenler ve kan dökülmesine sebep olan suçludur. Yasalara aykırı bir davranış varsa bunun için yapılacaklar yine yasalarda vardır. Şavşat'ta olan ise bunun ötesindedir, bilinçli olarak kan dökülmüştür, cana kıyılmıştır.

Şavşat'ta suçlular derhal ortaya çıkarılmalıdır."

Düzce'deki trafik kazasında 4 kişi öldü

Düzce (A.A.) — Düzce'nin Kaynaştı yöresinde dün meydana gelen trafik kazasında aynı aileden dört kişi öldü, bir kişi de yaralandı.

Ankara'dan İstanbul yönüne gitmekte olan Nejat Teoman Altınok yönetimindeki 41 DE 883 plakalı özel otomobil, karşı yönden gelmekte olan Mehmet Koçak yönetimindeki 27 AV 200 plakalı yolcu otobüsüyle çarpıştı. Kazada, Kocaeli Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memuru Nejat Teoman Altınok, annesi Hayriye Altınok, eşi Remziye Altınok, üç yaşlarındaki oğlu Tolga Altınok olay yerinde can verdiler. Bir yaşlarındaki yeğeni Barış Demirağ ise hafif yaralı olarak Düzce Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Olayla ilgili soruşturmaya başlandı.

İlaç yokluğunu tekellerin yarattığı açıklandı

Trabzon (A.A.) — 13. Bölge Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gürsoy, ilaç yokluğunu ilaç sanayicilerinin yarattığını söyledi.

A.A. Muhabirinin sorularını yanıtlayan Başkan Gürsoy halk sağlığını tehdit eden ilaç yokluğunun büyük boyutlara ulaştığını, eczanelerin kapanma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu belirtti ve özetle şunları söyledi:

"İlaç sanayicileri soruna salt kendi çıkarları doğrultusunda bakarak, ilaç üretiminin durmasını hammadde ithalinin yapılmaması gibi yapay gerekçelerle gerçekleri saptırmak istemektedirler. Biz sorunun, kısa vadede hammadde ithali yapılamaması olduğuna inanmıyoruz. İlaç sanayicileri ilaca zam yaptırmak istiyorlar. Zamların arka yüzünde yatan gerçek, eldeki stok hammaddelerden sağlanacak büyük kârlardır. Bir başka deyişle uygulanmak istenen senaryo, mevcutu yokmuş gibi gösterilen stok ilaç hammaddelerinin istenen sömürü yasasının sahnelenmesinden başka bir şey değildir."

13. Bölge Eczacılar Odası Başkanı Ömer Gürsoy, açıklamasının sonunda ilaç sanayicilerinin bu tutumlarını kınadı ve "ilaç sorununun halk sağlığı yararına işleyen bir yapıya kavuşturulması uğrunda savaşıma devam edeceğimizi bir kez daha yineleriz" diyerek sözlerini tamamladı.

YİTİK

Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim, hükümsüzdür.

Muammer KAYIK

Trabzon'da dün de iki kişi öldürüldü

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
sinin sağlık durumunun iyiye gittiği öğrenildi.

Okuduğu Feriköy lisesinin duvarına Vedat Demircioğlu'nun anısını yaşatmak amacıyla yazı yazan lise 2. sınıf öğrencisi Sadi Özkan adlı İLD üyesi, öğrenildiğine göre, olay sırasında görevli olmayan ve kendi özel otosu ile evine dönmekte olan Feriköy Karakolunda görevli bir sivil polis tarafından saat 21 sıralarında vuruldu. Hastaneye kaldırılan Özkan'ın durumunu öğrenmek üzere Şişli Çocuk Hastanesine giden İLD ve İGD yöneticilerinden bazıları ile bir TÖB-DER üyesi ve Cerrahpaşa'da asistan doktor olarak çalışan İl Tıp Der üyesi iki hekim de gece saat 1.30'da polisler tarafından gözaltına alındılar.

Feriköy'de semt sakinleri, aynı binayı paylaşan Feriköy ve Kurtuluş Karakollarındaki polislerin öteden beri faşist eğilim içinde olduklarını ve semtteki ilericiler üzerinde rastgele terör estirdiklerini söylediler. Semt esnafından haraç aldıkları da ileri sürülen bazı polislerin, ilerici gençleri "siz bizi götürmeden, biz sizin bir ikinizi götüreceğiz" diye tehdit ettikleri de bildirildi.

● Kadıköy, Fikirtepe'de bir kahvehaneyi kurşunlayarak birden çok kişi öldürmeye eksik teşebbüs ettikleri iddiası ile beş komando hakkında açılan davada, sanıkların 15-20 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırılmaları istendi.

İstanbul Sıkıyönetim askeri mahkemesindeki duruşmada, iddianameyi okuyan askeri savcı, tutuklu bulunan sanıklar Bülent Özsoy, Necati Coşkuner, Hasan Acar, Muhammet Özcan ve İbrahim Dursun'un 25 Kasım 1978 günü Kadıköy Fikirtepe'de ilerici kişilerin bulunduğu bir kahvehaneye tabanca ile ateş açtıklarını, ancak olay sırasında hiç kimsenin yaralanmadığını belirtti. Askeri savcı sanıkların 15-20 yıl arasında ağır hapis ile cezalandırılmalarını istedi.

● ANKARA'DA

Başkent'te önceki gece Altındağ ve Kayaş semtlerinde iki konuta henüz kimlikleri saptanamayan kişilerce patlayıcı maddeler atıldı, bir konuta da ateş açıldı. Üç olayda ölen ve yaralanan olmamıştır.

165 KİLO DİNAMİT ÇALINDI

● Çankaya ilçesine bağlı Yağ Battal köyü hudutlarındaki "Yağ Battal Kireç Ocağından", polis olduklarını söyleyen beş kişi tarafından 165 kilo dinamit, bol miktarda kapsül ve fitilin kaçırıldığı öğrenildi. Yağ Battal kireç ocağının Ankara temsilciliği yetkilileri, bilgi vermekten kaçınırlarken Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı görevlileri soruşturmanın sürdürüldüğü söylediler.

Alınan bilgilere göre 9 Temmuz 1979 günü saat 01.00 sıralarında NATO yolu üzerinde kireç ocağına ait kamyonu durduran beş kişi polis olduklarını söyleyerek kamyona bindiler ve kireç ocağına gittiler. Kireç ocağına gelerek Arif Turhan ve İlyas adlı işçiye emniyetten geldiklerini ocakta kaçak dinamit bulundurulduğunu öne sürerek arama yapacaklarını söyleyen kişiler kendilerini dinamithaneye götürmelerini istediler. Dinamithaneye indikten sonra işçileri silahla tesirsiz hale getiren ve kireç ocağının kamyonuna patlayıcı maddeleri yükleyen beş kişi daha sonra dinamithanenin kapısını kamyon şoförü ve iki işçinin üzerine kilitleyerek kaçtılar.

Olay sabahı işyerine gelen işçiler kapıyı kırarak işçileri serbest bıraktılar. Olay yerine gelen Çankaya Jandarma komutanlığı yetkilileri olayla ilgili oldukları öne sürülen kamyon şoförü Arif Turhan ve İlyas adlı işçileri gözaltına aldılar. Yapılan soruşturmadan sonra işçiler serbest bırakıldı.

Yağ Battal kireç ocağının Ankara temsilciliği yetkilileri bilgi vermekten kaçınırlarken, Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

● ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir Emniyet Müdürü dün bir açıklama yaparak, AP İl binasında meydana gelen patlamada yaralanan ve gözaltına alınan Mahmut Demir'in Motor-Meslek lise öğrencisi olduğunu ve MHP'ye bağlı olarak eylemde bulunduğunu açıkladı. Ayrıca daha önce yapılan aramada içinde av tüfekleri bulunan AP İl binasının altındaki ve Mahmut Demir'in çalıştığı dükkan sahibinin de MHP İl yöneticilerinden biri olduğu yine Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada yer alıyor.

● ANKARA'DA

Gazi Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği Gazi-er okulun anti-faşist kitlesinin örgütlülüğünü parçalamak için sudan gerekçelerle öğrencilerin gözaltına alındığını açıkladı.

20 Temmuz günü 54 öğrencinin, 23 Temmuzda 8 öğrenci ertesi günü ise 74 öğrencinin gözaltına alındığı kaydedilen açıklamada tek suçun ise okula gitmek olduğu belirtildi.

Açıklamada ayrıca Sıkıyönetimin üç yıl önce öldürülen Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisi Cafer Avcı için verilen ilanı engellediği bildirildi ve bu engellemelerin mücadeleyi durduramayacağı kaydedildi.

● Önceki gün banliyö treni ile Mamak son durağa gelerek halka silahlı ve taşlı bir saldırı düzenleyen komandolar püskürtüldü. Komandoların kaldıkları evlerden halkın üzerine ateş açılmasına karşın devriye gezen jandarma ekiplerinin halkı copladıkları, komandoların kaçmalarına yardımcı oldukları bildirildi.

Alınan bilgilere göre önceki gece saat 19.15'de Yenişehir tren istasyonundan kalkan banliyö trenine binen komandolar Mamak son durağa gelindiğinde trenden inerek toplanan halka taşlı bir saldırı düzenledi. 15 dakika kadar süren taşlı çatışma sırasında komandoların kaldıkları evlerden silahla ateş edildiği görüldü. Aralarında kadınlarında bulunduğu halk tarafından kovalanan komandolar devriye gezen jandarma ekiplerinin olay yerine gelerek halkı coplaması üzerine kaçtılar.

Mamak son durakta oturan ilericiler saldırıların Mermer fabrikasına yerleştirilmiş komandolar tarafından yürütüldüğünü söylediler.

● BERGAMA'DA

Bergama cezaevinde önceki gece isyan çıkaran hükümlüler, rehin aldıkları 3 gardiyanı dün sabaha karşı saat 03.00'te serbest bırakarak eylemlerine son verdiler.

Bergama Savcısı Rıza Bilgin, rehin alınan İsmail Duman, Mustafa Yılmaz ve Bekir Kartal adlı gardiyanların da hükümlülerin kendilerine iyi davrandıklarını söylediklerini bildirdi.

Rıza Bilgin, olayın bir süre önce iki kişinin cezaevinde öldürülmesinin verdiği tedirginlikten kaynaklandığını belirterek şöyle dedi:

"Cezaevinde geçtiğimiz hafta iki kişinin öldürülmesinden sonra, bazı hükümlüleri diğer cezaevlerine naklettik, direniş yapan hükümlüler de can güvenliklerinin olmadığını söyleyerek başka cezaevlerine gönderilmelerini istemişlerdir. Eylem bundan çıkmıştır. Hükümlülerle konuştuk ve alınan önlemler sayesinde kimseye bir zarar gelmeyeceğini belirttik. Eylem bitmiştir."

ADANA'DA

Sümer mahallesinde önceki gece henüz kimlikleri kesin saptanamayan 3 kişi tarafından açılan ateş sonucu Yılmaz Ekici ve Sami Türkmen adlı kişiler ağır yaralandı.

İlgililer, yaralıların tedavi altına alındığını, olayla ilişkileri olduğu sanılan 2 kişinin bir tabancayla yakalandığını ve soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

ESKİŞEHİR'DE

● Eskişehir'de Mayıs ayı içerisinde öldürülen işçi Zekai Yücel'in katilleri olduğu sanılan üç kişiden ikisinin yakalandıkları ve ilk sorgularından sonra tutuklandıkları açıklandı.

Firarda olan üçüncü sanığın ise yakalanmasına çalışıldığı belirtildi.

Eskişehir Emniyet Müdür Yardımcısı İsmail Çetin, olayın aydınlanması için 75 gün süreyle çalışıldığını ve bu çalışmalar sonucunda, cinayete adları karışan ve Ülkücü oldukları belirlenen Mehmet Satır ve Nüshet Akar'ın yakalandıklarını bildirerek, Mehmet Kantaş adlı işçinin ise arandığını söyledi.

İsmail Çetin, olayın siyasal görüş ayrılığından meydana geldiğini ifade ederek, yakalananlardan Mehmet Satır'ın Ankara'da Ülkücü Muhasebeciler Derneğinde ele geçirildiğini belirtti. Emniyet Müdür Yardımcısı Çetin, yakalanan Mehmet Satır ile Nüshet Akar adlı işçilerin olayı doğruladıklarını ve bu işçilerin ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine konulduklarını kaydetti.

Öte yandan, halen firarda olan Mehmet Kantaş hakkında da gıyabi tutuklama kararı çıkarıldığı öğrenildi.

● ELAZIĞ'DA

Elazığ Kapalı Cezaevinde komandoların saldırısı sonucu Zülfü Yolga ile Sabit Pala adlı iki genç çeşitli yerlerinden bıçakla yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

Edinilen bilgilere göre, Urfa Cezaevinden Elazığ'a sürgün edilen Abdullah Ayık ile Nazmi Yılmaz adlı mahkumlar komando Bünyamin Eroğlu'nun teşviki ile sol görüşlü mahkumlara saldırdılar. Saldırıda Abdullah Ayık ile Nazmi Yılmaz'ın bıçaklandığı, sol görüşlü Zülfü Yolga ile Sabit Pala karın boşluğu ve sırtlarından aldıkları yaralar sonucu Elazığ Devlet Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

Olayların başlamadan önce Baş Gardiyan Aydın Kaya'nın haberdar olduğu, ancak hiç bir girişimde bulunmadığı ileri sürüldü.

Elazığ Kapalı Cezaevi'nde komandoların saldırısı sonunda meydana gelen olaylarda asıl saldırıyı düzenleyenlerin ÜGD'li ve MHP yanlıları oldukları halde, sol görüşlü 10 mahkumun çeşitli illere sürgün edildiği. Sürgün edilenler arasında yaralı olan mahkumlar da yer alıyor.

Öte yandan çeşitli illerden olay çıkardıkları için Elazığ cezaevine yerleştirilen komandoların büyük saldırılar planladıkları belirtiliyor.

Öte yandan, Adana Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Atasoy'un, hasta olmadığı halde altı aydan beri Elazığ Askeri Hastanesi'nde tedavi bahanesiyle korunduğu saptandı. Ülkü Ocakları Başkanı komando Atasoy'u, aynı hastanede hemşire olarak çalışan Fatoş adlı karısı tarafından yatırıldığı öğrenildi.

Öte yandan, Bingöl Belediye başkan yardımcısı MHP'li Ali Bayram'ında hastalık bahanesiyle hastane yetkilileri tarafından korunduğu ve 4 aydan beri tedavi gördüğü ileri sürülüyor...

Vedat Demircioğlu

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
rarlı savaşıma ışık tuttuğunu anlattı. 6. Filo'ya karşı yapılan gösterilerin başını çeken ilerici öğrenci Vedat Demircioğlu'nun öldürülüşünü protesto ettiklerini belirten konuşmacı, «Vedat Demircioğlu'nun anısı yaşatılacaktır» dedi.

Gösteri yapan gençler daha sonra «Kahrolsun ABD emperyalizmi, NATO'ya hayır, Vedat Demircioğlu'nun anısı yaşatılacak» diye bağırdılar.

Gençler daha sonra Söğütlüçeşme tren köprüsüne «Vedat Demircioğlu'nun anısı yaşatılacak» yazılı pankartı asarak dağıldılar.

Gösteriden hemen sonra olay yerine gelen güvenlik ekipleri bomba süsü verilmiş pankartı indirdiler.

Öte yandan Kadıköy Fikirtepe semtinde de Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesini protesto eden başka bir gösteri yapıldığı öğrenildi.

Sabah erken saatlerde yapılan gösteriden sonra «Vedat Demircioğlu'nun anısı yaşatılacak, İlerici Gençler» yazılı bir pankart asıldı.

ANKARA'DAKİ GÖSTERİ

6. Filo'ya karşı yapılan gösterilerde öldürülen Vedat Demircioğlu, Ankara'da çırak ve genç işçiler tarafından yapılan gösterilerle anıldı.

Sanayilerde, sitelerde duvarlara afişler yapıştıran, yazılar yazan genç işçiler Sanayi'de bir gösteri düzenlediler. Kalabalık bir kitlenin katıldığı gösteride «Vedat'lar ölmez», «UDC'de birleş», «Faşizme geçit yok» sloganları atıldı.

Vedat Demircioğlu'nun katledilişinin 11. yıldönümü nedeniyle bir açıklama yapan Çırak-Der Ankara Ulus Şube Başkanı Süleyman Kurt, Demircioğlu'nun savaşımının kendilerine ışık tuttuğunu belirtti. Kurt'un açıklaması şöyle:

«Biz çıraklar, kalfalar, genç işçiler ABD emperyalizmine, NATO'ya, 6. Filo'ya karşı savaşımda şehit düşen Vedat Demircioğlu'nu saygı ile anıyor, onun savaşımını sürdürüyoruz. Vedat Demircioğlu yılmadan, bıkmadan, korkmadan ABD emperyalizmine, NATO'ya, 6. Filo'ya karşı savaştı. Onun savaşımı bizim mücadelemize ışık tutuyor ve tutacaktır.

Biz genç emekçileri, Vedat Demircioğlu'nun savaşım geleneklerinden sökmeye, ayırmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.»

Türkiye'nin OECD

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
ertelenen borçların yüzde 20'sinin kesin olarak dört eşit taksitte tasfiyesini öngörmekteydi. Türkiye, bu taksitlerin ilk ikisini ödedikten sonra, son iki dilimi ödeyememişti. Ödenemeyen bu taksitlerin de bu yılki görüşmelerde ertelenmesi kabul edilmiş olmaktadır.

Ertelenecek borçların yaklaşık 120 milyon dolarlık bölümü ise, Mayıs 1978'de ertelenecek borçlara ilişkin. Bilindiği gibi, geçen yıl kabul edilen erteleme programı 1,2 milyar dolarlık bir erteleme olanağı sağlarken, ertelenen borçların yüzde 20'sinin kesin olarak dört eşit taksitte tasfiyesini öngörmekteydi. Türkiye, bu taksitlerin ilk ikisini ödedikten sonra, son iki dilimi ödeyememişti. Ödenemeyen bu taksitlerin de bu yılki görüşmelerde ertelenmesi kabul edilmiş olmaktadır.

Ertelenecek borçlardan, kısa süreli olanlar için 3 yılı ödemeksiz toplam 7 yıllık, orta ve uzun süreli borçlar için ise 4 yılı ödemesiz toplam 9 yıllık bir erteleme programı benimsendi. Bu program çerçevesinde Türkiye, alacaklı OECD ülkeleri ile ikili erteleme anlaşmaları yapacak ve faiz koşulları saptanacak. Ancak, ikili anlaşmalar yapılıncaya kadar geçen süre içinde Türkiye erteleme kapsamındaki borçları için ödeme yapmayacak.

Öte yandan, borç erteleme görüşmelerine katılmak üzere Paris'de bulunan Türkiye heyeti, ilk ikili anlaşmayı gerçekleştirmek üzere, bugün Fransa ile görüşmelere başlayacak. Fransa'ya olan ve ertelenmesi öngörülen borçların tutarı 70 milyon doları buluyor.

Çelik-İş'in

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
üzere katil kiraladığına ilişkin belgeler elimize ulaştı. Gerek MHP eğilimli Çelik-İş Başkanı Ali Ulukanlıgil tarafından imzalanan senet, gerek bilirkişi tarafından senedin Ulukanlıgil tarafından imzalandığının doğrulanması, olayın tartışılmazlığını ortaya koyuyor. Olayın açığa çıkması üzerine İskenderun'daki tüm Çelik-İş yöneticilerinin aranmasına başlandı.

İskenderun Demir Çelik Fabrikaları Müdürü Aykut Deren ve Müdür Yardımcısı Kubilay Canbay ile Maden-İş yöneticilerini öldürtmek amacıyla 500 bin liralık senedin Ali Ulukanlıgil tarafından İzzet Kırç'a verildiği belirlendi. Senet, bilirkişi Dr. Şevket Ball tarafından incelendi ve imzaların sözkonusu kişilere ait olduğu saptandı.

Bilindiği gibi MHP eğilimli sendikacı Ali Ulukanlıgil, 500'er bin liralık senetlerle İzzet Kıraç, Kenan Kiremitçi, Ziya Akdeniz adlı kişileri kiralamış ve bu paralar karşılığında İSDEMİR'de bazı kişilerin öldürülmelerini istemişti. Sözkonusu kiralık katiller, Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınmış ve suçlarını itiraf etmişlerdi.

Kiralık katillerin ortaya çıkması olayından sonra Çelik-İş yöneticilerinin tümünün arandığı bildirildi. Çelik-İş Başkanı Ali Ulukanlıgil'in adam öldürmeye azmettirmek ve İskenderun MİSK binasında ele geçen bombayı temin etmekten arandığı öğrenildi. Diğer yöneticilerden Mali Sekreter Halil Kolağasıoğlu bomba temin etmek, Ahmet Kayıcıoğlu ve Abdullah Kuzulu adam öldürmek ve yine Yönetim Kurulu üyesi Abdullah Kasar da silah temin etmek suçlarından Sıkıyönetim Komutanlığınca aranıyor.

KİRALIK KATİLLERİN NİTELİĞİ

Senedi alan kişilerin Çelik-İş Sendikasının ve MHP'nin önde gelen militanlarından olduğu biliniyor. Aralık 1978 tarihinde İSDEMİR İş Makineleri Müdür Yardımcısı Mustafa Önispir'i öldürmek için görevlendirildikleri, ancak bunu başaramadıkları ve işyerinden atıldıkları öğrenildi.

Kiralık katillerden önce Ziya Akdeniz'in gözaltına alındığı ve polisteki ifadesinde 1975 yılında İskenderun'da İbrahim İflazi'yi öldürdüğünü itiraf ettiği bildirildi. İbrahim İflazi adlı kişiyi öldürmek suçundan bir başkasının hüküm giydiği, sözkonusu kişinin yine Çelik-İş Sendikasınca ödenen para karşılığında suçu kabullendiği ileri sürülüyor.

Daha sonra İzzet Kıraç ve Kenan Kiremitçi gözaltına alındılar ve bu kişiler de 500 biner liralık senetleri İSDEMİR Müdürü Aykut Deren, Müdür Yardımcısı Kubilay Canbay ile bazı Maden-İş yöneticilerini öldürmek için aldıklarını söylediler. Parayla tutulan bu kişiler girişimlerinde başarılı olamadılar ama İzzet Kıraç adlı kişi buna rağmen senedi tahsil etmek istedi. Senedini Tufan Pehlivan adlı birine ciro etti. Bu aşamada olayın farkına varıldı ve kiralık katiller tutuklandı.

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

• Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
• Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
• İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

• Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
• İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
• Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
• Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
• Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

• İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
• ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Komandoların terör üssü Şeker Yurdu istimlak ediliyor

Ankara (Politika) — Komandoların Beşevler bölgesini ve bölgedeki tüm yüksek okulları kontrol etmelerinde önemli bir yer tutan Gazi Eğitim Enstitüsü'nün karşısındaki Şeker Yurdu, Gençlik ve Spor Bakanlığı adına Bayındırlık Bakanlığı tarafından istimlak ediliyor. Şeker Yurdunun Gençlik ve Spor Bakanlığına devredilmesi için yapılan girişimler bu zamana dek Şeker Fabrikaları yöneticilerince engellenmişti. Komandoların önemli üslerinden olan Niğde Yurdu'nun da kapatılması için Ankara Valiliğince yapılan çalışmaların önümüzdeki günlerde sonuçlanacağı bildirildi.

Yönetmeliğinde yalnız Şeker Fabrikasında çalışan işçilerin yüksek okullarda okuyan çocuklarının kalabileceği belirtilen Şeker Yurdu'nda bu zamana dek kaydı olmayan yüzlerce komandonun barındığı bildiriliyor. Bomba imal edildiği bildirilen Nükleer Araştırma Merkezinde çalışan faşistlerin büyük bir kısmının da Şeker Yurdu'nda barındıkları bildirilmişti.

Şeker Yurdu'nda çalışanlar bundan bir süre önce çıkarılarak yerlerine faşistler alındı. Yurda alınan komandoların hem öğrenci, hem de maaşlı memur olarak yurda alındıkları, ayrıca yurda hiçbir ödeme yapmadıkları belirtildi.

Öte yandan faşist saldırıların Cebeci bölgesindeki kaynağı durumunda olan Niğde Yurdu'nun kapatılması çalışmaları da devam ediyor. Ankara Valiliğince sürdürülen çalışmaların önümüzdeki günlerde sonuçlanacağı bildirildi.

Bu arada Ahmetler bölgesinde birçok yurdu elinde bulunduran komandoların yalnız çeşitli saldırılar düzenlemekle kalmayıp, yoldan geçen belediye otobüslerini de durdurarak yolcuları tehdit ettikleri, tanıdıkları ilericileri otobüslerden indirerek dövdükleri öğrenildi.

Kadın yürüyüşü ilk aşamada başarı kazandı

• Yürüyüşü izleyen Hollandalı gazeteciler, «Ülkenizde demokrasi savaşımının boyutlarını gördük» dediler

• «Yürüyüş, İKD'nin açılması için yapılan girişimlerden sadece biriydi»

Haber Merkezi — İlerici Kadınlar Derneği'nin açılması istemiyle yürüyüşe geçen kadınlar adına bir açıklama yapan Yürüyüş Tertip Komitesi, sorunlarını hükümet ilgililerine aktarabildikleri ve kamuoyu oluşturduklarını belirterek, «Eylemimiz bu aşamada başarıya ulaşmıştır» dedi.

Dört gün süren yürüyüşü izleyen Hollandalı gazeteciler de, ülkelerine dönmeden önce gazetemize yaptıkları açıklamada, yürüyüşün kendileri için alışılmamış bir olay olduğunu belirterek «Ülkenizde demokrasi için savaşımın boyutlarını gördük» dediler.

YÜRÜYÜŞ KOMİTESİ: «BAŞARDIK»

Yürüyüş Komitesi adına Ayşe Coşkun imzasıyla yapılan açıklamada, eyleme sorunlarını hükümet ilgililerine aktarmak ve kamuoyu oluşturmak amacıyla başlandığı belirtilerek, «Bu anlam da yürüyüşümüz başarıya ulaşmıştır» denildi. İçişleri Bakanının İKD'nin açılması konusunu Sıkıyönetim Eşgüdüm toplantısına götüreceğine ilişkin söz verdiğini belirten Yürüyüş Tertip Komitesi, savaşımlarının derneklerinin açılıncaya kadar sürdürüleceğini bildirdi.

Hollanda Türkiyeli Kadınlar Birliği (HTKB) ve Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği (HTİŞ) ile çalışan gazeteci Anneke Mulder ve Anneheis Yunsen yürüyüşle ilgili izlenim ve görüşlerini şöyle açıkladılar:

«Bu çok önemli bir yürüyüştü. Çünkü Türkiyeli kadınlar hükümete ve sıkıyönetime demokratik hareketin durdurulamayacağının güzel bir örneğini verdiler. Kadınların bu yürüyüşü ülkenizdeki kadın hareketinin feminist değil demokrasi için, barış için, faşizme ve emperyalizme karşı olduğunu gösteriyor. Bu dört gün içinde çok büyük bir dayanışma gördük. Fabrikalardan, köylerden gelenlerin, gençlerin bir amaç için savaştıklarını gördük.

Görevimizin İzmit'te emniyet görevlilerince engellenmek istenmesini biz buradaki durumun yurt dışına duyurulmasını önlemek içindir diye değerlendirdik. Böylece biz de antidemokratik bir baskının nasıl bir şey olduğunu iyice öğrenmiş olduk.

Yürüyüş boyunca en çok etkilendiğimiz olay Nasrettin Hoca İstasyonunda yazarınız Dursun Akçam konuşurken bir emniyet görevlisinin bağırarak ve konuşmacının üstüne yürüyerek onu susturmak istemesi üzerine, yürüyüşçü kadınların bir anda «Faşizme geçit yok» diye haykırarak müdahale eden görevliyi susturmaları oldu. Bu bizim için yepyeni, alışılmamış, ülkenizde demokrasi için savaşımın boyutlarını gösteren etkili bir andı. Yürüyüşçülere demokratik örgütlerin gösterdiği sıcak dayanışmayı da herhalde unutamayacağız.

Hollanda'da Türkiyeli kadınlar buradaki kadın hareketini anlatıyorlardı. Ancak şimdi mücadelenin güçlülüğünü gördükten sonra, örgütlülüğünü yaşadıktan sonra onları daha iyi anlayabileceğiz.»

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN AÇIKLAMASI

«İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz Yürüyüşü»nün bitmesi üzerine İstanbul'da ortak bir açıklama yapan 15 demokratik kuruluş, yürüyüşe karşı yapılan engellemeleri protesto etti. Açıklamada özetle şöyle denildi:

«Demokrasi düşmanları, demokratik bir yürüyüşü engellemeye çalışarak İKD'yi kapatmalarının gerçek nedenini açıkça ortaya koydular. Onlar halktan yana ne varsa yok etmek, demokratik örgütleri kapatmak, sendikal mücadeleyi geriletmek peşindeler. Silahlı saldırı ve cinayetleri her geçen gün kanıtlarıyla ortaya çıkan MHP, ÜGD gibi örgütlerin açıkça faaliyet göstermeleriyle bu daha da belirginleşiyor. İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz Yürüyüşüne karşı yapılan saldırıları şiddetle protesto ederiz.»

Ortak açıklamayı yapan kuruluşlar şöyle: Makine Mühendisleri Odası, Gemi Mühendisleri Odası, TÜTED, TÜS-DER İstanbul Şubeleri, Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, Genel-DER, Enerji-DER İstanbul Şubeleri, HABER-DER, BANK-DER, GİB-DER, Çırak-Der, İGD İstanbul Sekreterliği, İlerici Liseliler Derneği ve KÖGEF.

Üniversite sınav sonuçları ağustos sonunda öğrencilerin eline geçecek

Ankara (ANKA) — 1979 üniversitelerarası seçme sınavının değerlendirme işleminin Ağustos'un ilk yarısında biteceği, sınav sonuçlarının ise Ağustos'un sonuna kadar öğrencilerin eline geçmesinin sağlanacağı bildirildi. Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Altan Günalp sınav sonuçlarının değerlendirme işleminin devam ettiğini kaydetti ve «Değerlendirme sırasında 200 kadar öğrencinin bir sahtekarlık yaptığını saptadık» dedi.

ANKA muhabirinin 1979 üniversitelerarası seçme sınavıyla ilgili sorularını cevaplandıran Prof. Altan Günalp, «Değerlendirme işlemi devam ediyor. Sanıyorum Ağustos'un ilk yarısı içerisinde değerlendirme işlemi sona erecektir. Önümüzdeki hafta içerisinde bu tarihi kesin olarak verebileceğiz» şeklinde konuştu. Prof. Altan Günalp daha sonra şunları söyledi:

«Bu arada sınavın yapıldığı her salon tek tek inceleniyor. Bu kontroller sırasında yapılmış usulsüzlükleri saptayabiliyoruz.

Ayrıca resim değiştirip başkasının yerine girmek gibi sahtekarlıklara da rastlıyoruz. Değerlendirmeler sırasında 200 kadar öğrencinin bu tür sahtekarlık yaptığını saptadık.»

AET Heyeti 5 Eylül tarihinde Türkiye'ye geliyor

• Yapılacak görüşmelerin, bir süredir durgunluk dönemine giren Türkiye-AET ilişkilerini canlandırmayacağı savunuluyor

Ankara (ANKA) — Avrupa Ekonomik Topluluğu'ndan üst düzeyde bir heyetin 5 Eylül 1979'da Türkiye'ye gelmesinin kararlaştırıldığı bildirildi.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun, 23 - 24 Temmuz tarihlerinde Brükselde yapılan Dışişleri Bakanları konsey toplantısında 5 Eylül'de Türkiye'ye gelmesi kararlaştırılan AET heyetini konseyin dönem başkanlığını yapmakta olan İrlanda'nın Dışişleri Bakanı o'Kennedy ve komisyonun dışişlerinden sorumlu başkan yardımcısı Wilhelm Haferkamp yönetecekler. Edinilen bilgiye göre, AET heyeti Türkiye'deki görüşmelerini 7 Eylül'de tamamlayacak.

Hatırlanacağı gibi, AET Bakanlar Konseyi, Türkiye'nin, topluluğa karşı olan yükümlülüklerinin beş yıl süreyle dondurulması yolundaki önerisini, 9 Mayıs 1979 tarihinde yaptığı toplantıda ele almış ve AET'nin de Türkiye'ye olan yükümlülüklerinin aynı süre dondurulmasını kararlaştırmıştı. Kararın Türkiye'ye resmen bildirilmesinden sonra, Türkiye AET'den üst düzeyde bir heyetle görüşme önerisinde bulunulmuştu. Önerinin topluluk tarafından ilke olarak olumlu bulunmasına karşın bugüne kadar heyetin Türkiye'ye geliş tarihi konusunda herhangi bir belirleme yapılmamıştı.

Eylül ayının ilk haftasında yapılması kararlaştırılan görüşmelerin, bir süredir durgunluk dönemine giren Türkiye - AET ilişkilerini canlandırmayacağı savunuluyor. Bu görüşe göre, Türkiye'nin topluluk ile ilişkilerinin ortaklık biçiminde değil, ticari anlaşmalar çerçevesinde ele alınarak yürütülmesi gerekiyor.

Sonbahardaki görüşmelerin, topluluk ile Türkiye arasındaki ilişkilerin canlandırılmasına ve ortaya çıkan anlaşmazlık konularını çözümlemeye fazla katkı sağlamayacağı görüşünü savunan gözlemciler, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun Türkiye ile imzaladığı ortaklık anlaşma koşullarına uymadığını hatırlatarak, Türkiye'nin de birkaç yıldır fiilen yerine getirmediği yükümlülüklerinin dondurulması için "AET"ye öneride bulunmasının topluluğun "icazetine başvurma" anlamını taşıdığını kaydettiler.

Traktör dağıtımında kooperatiflere öncelik tanınacak

Ankara (ANKA) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, traktör dağıtımında yenilik getiren yeni bir sirkülerin hazırlandığını, traktör dağıtımında kooperatiflere, ortak satın almak isteyenlere ve döviz karşılığında traktör talep edenlere öncelik tanınacağını açıkladı.

Ticaret Bakanı Köprülüler, 1977 de çıkarılan sirkülerde traktör almak isteyenlerin bayi ve acentalarda sıraya girmelerinin öngörüldüğünü ancak bu sıra düzeninin amaca uygun biçimde yürütülmediğini belirtti.

ÖZETLE

Antbirlik, işçi çocuklarını sünnet ettirdi

ANTALYA — Antalya Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği işyerlerinde çalışan Tekstil Sendikası üyesi işçilerin çocukları Antbirlik Genel Müdürlüğü tarafından sünnet ettirildiler. 201 işçi çocuğu Konyaaltı halk plajında düzenlenen şenliklerde önce anne, baba ve akrabalarıyla eğlenip denize girdiler, sonra doktor gözetimi altında sünnet oldular. Antbirlik Genel Müdür Muavini Metin Hattat, DİSK temsilcisi Recep Koç ve sendika yöneticileri, İzmir Sümerbank'ta çalışan çocuk akrabalarının oluşturduğu kalabalık tarafından alkışla izlenen konuşmalar yaptılar. Antbirlik Genel Müdür Muavini Metin Hattat «Toplu iş sözleşmesinin ilgili maddeleri gereği 201 evladımızı sünnet ettiriyoruz» dedi.

Onkoloji Hastanesi'nde yemek boykotu yapıldı

ANKARA — Etimesgut Onkoloji Hastanesi çalışanları Tamgün Yasasının tüm sağlık personeline ayrıcalıksız uygulanması amacıyla yemek boykotu yaptı. Hastanedeki hastaların da yemeklerini yemeyerek, hastane çalışanlarını desteklediği boykot sırasında, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması istendi. TÜS-DER Ankara Şubesi Başkanı Ramiz Doğan bir açıklama yaparak 200'den fazla sağlık emekçisinin boykota katıldığını bildirdi. Doğan çevredeki fabrikalardan işçilerin de dayanışma mesajı ilettiklerini belirterek TÜS-DER Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin bırakılmasının, MHP ve ÜGD'nin kapatılmasının tüm demokrasi güçlerinin olduğu kadar binlerce sağlık emekçisinin de istemi olduğunu söyledi.

İş kazalarına karşı önlem alınması istendi

GEBZE — İşçi sağlığı ve iş güvenliği kurulları hakkındaki tüzük gereğince, işyerinde 50'nin üzerinde işçi çalıştıran işverenlerin işçi sağlığı ve iş güvenliği oluşturmaları gerektiği halde Gebze'de kurulu işyerlerinin birçoğunda işverenlerin bu kurulu oluşturmadıkları bildiriliyor. Kurulun oluşturulmaması nedeniyle işyerlerinde önlenebilecek kazaların önlenemediği ve her yıl birçok işçinin yaralandığı ileri sürülüyor. İş cinayetlerine neden olabilecek böyle bir ihmalin giderilmesi yolunda yasal önlemlerin de alınmadığı ve denetleme yapılmadığı belirtiliyor. Bölge Çalışma Müdürlüğünün bir teftiş neticesinde bu gibi eksiklikleri saptayacağı ve iş kazalarını önleyici kurulların oluşması için zemin hazırlayabileceği belirtiliyor.

Ulaş-İş Transitko'da grev kararı aldı

ANKARA — DİSK'e bağlı Ulaş-İş Sendikası, Transitko Beynelmilel Nakliyat Şirketinde, 100 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde olumlu bir sonuç elde edemediğinden grev kararı aldı. Özellikle Avrupa ve Ortadoğu ülkelerine meyve sebze ve sigara nakliyatı yapan Transitko şirketinde örgütlenmesini tamamlayan Ulaş-İş Sendikası, toplusözleşme yapma yetkisini aldı ve iki ay önce taraflar arasında müzakerelere başlandı. Ancak bu müzakerelerden bir sonuç alınamadı ve konu uzlaştırma kuruluna götürüldü. Uzlaştırma kurulunun verdiği karar hem işveren, hem de sendika tarafından kabul edilmeyince, sendika grev kararı aldı.

Ramazanda eğlence yerlerinde çalışanların ücretlerinin kesilmesi kınandı

Ankara (Politika) — Türkiye Müzik İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Çırıka, Ramazan ayı süresince işlerinin azlığı gerekçesiyle eğlence işyeri işverenlerince yapılacak yasa dışı ücret kesintisi ve işyerini kapatma eyleminin 50 bin emekçiyi açlığa iteceğini belirterek, birçok işyerinin kapatılmasının gerçek nedeninin uyanan müzik emekçilerinin haklı ve yasal savaşımı olduğunu söyledi.

TÜMİS Genel Başkanı Çırıkça, açıklamasında eğlence yerleri patronlarının uzun yıllar müzik işçilerini düşük ücretle ve sigortasız çalıştırarak büyük karlar kazanmayı alışkanlık haline getirdiklerini belirtti.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

06.02 Günaydın
09.02 Halk Müziğine Gönül Verenler
09.20 Fındıktan Pamuğa
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
15.01 Yaşayan Hukuk
17.02 Akşama Doğru
18.16 Laf Lafı Açar
23.00 Haberler

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
10.00 Ünlü Türk Bestecileri
13.30 Olayların İçinden
14.00 Birike Birike
16.20 Arkası Yarın
20.00 Fasıl
22.00 Barok Müzik

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
10.00 Çembalo Soloları
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
16.00 Müzik Dünyasından
17.06 Sizler İçin
19.00 Bir Konser
21.00 Büyük Eserler
23.06 Gecenin Getirdikleri

Program·Haber·Eleştiri

Ramazanda yeni polisiye dizi «Columbo'nun karısı»

Ramazan Geldi Hoş Geldi.

«Aşk Gemisi», seks unsuru bol olduğu için Ramazan'da kaldırıldı.

Polisiye dizi «Columbo'nun karısı» Ramazan'a uygun bulundu.

Ramazan ayı süresince TV programlarına bu yıl olağanüstü bir özen gösterildi. «Gecemiz» dizisinin yapımcıları ekip olarak çalıştılar ve 30 gün süreyle değişiklikleri de içeren programlar sunmayı planladılar. Programlarda birçok önemli gerçek böyle bir fırsatla ekrana getirilebilir. İzleyicisi bol bir dönem. Bakalım göreceğiz.

Üstelik yayınları başka açılardan da değerlendirmek isteyen yöneticiler, Ramazan'da seks unsuru bol olduğundan «Aşk Gemisi»ni ayıp olur diye yayından kaldırdılar. Ama polisiye dizi «Columbo'nun Karısı» ayıp ve günah olmayacağı için yayınlanmaya başlıyor. Vurmak, kırmak, öldürmek özüne bağlı bir polisiye diziyi koymakta sakınca ne olabilir ki?

İşte bu yeni dizi daha önce de yayınlanacağı haberini duyurduğumuz Columbo'nun Karısı. Bir kadın dedektif, üstelik tek silahı «kadınsal önsezi» olan ve kendi halinde son derece başarılı (!) bir kadınken, yalnızca sevgili eşinin başarısını destekleyen sessiz ama yapıcı bir kadınken olayların içine girip o inanılmaz önseziyle bir dedektif gibi olayları çözümlemesinin öyküsünü izleyeceğiz. Bir saat sürecek altı bölümlük dizi ilgi görürse «Kate Columbo»yu daha sonra da izleme olanağı bulacağız.

Bu akşam başlayan dizinin ilk bölümün öyküsü de şöyle.

Bayan Columbo kendi halinde bir ev kadınıdır. Bir semt gazetesinde boş vakitlerini değerlendirmek için yazılar yazmaktadır. Komiser Columbo Londra'ya kongreye gitmiştir. Bayan Columbo evine diyafon taktırır aynı devrede bir başka evin diyafonu da bağlıdır. Avukat Charles Huston karısından nefret etmektedir. Onu öldürmesi için bir kiralık katille anlaşır. Martin, Bayan Huston'u banyoda öldürür. Olaya kaza süsü verilir. Ancak, Bayan Columbo evdeki bazı konuşmaları diyafondan duymuştur. Cinayeti aydınlatmaya çalışacaktır.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Sinbad'ın Serüvenleri

Süreklifilmin BÜYÜCÜ ALİBABA adlı 46. bölümü yayınlanacak. Sinbad ve arkadaşları bir kente gelirler. Ama bu kente birgün içinde en fazla otuz kişi alınmaktadır. Sinbad ve dostları saraya giderler ama Alibaba çok hastadır.

19.30 Çocuklarla Müzik

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesi'nce hazırlanan program da, çeşitli İlkokul ve Orta Okulların müzik faaliyetlerinden seçmeler ekrana getirilecek. Programı, Süheylâ Sinkil ve Mustafa Karakaya birlikte hazırladılar.

20.00 İftara Doğru

20.15 Karagöz Oyunu

20.30 HABERLER

21.15 Ramazan Konuşması

Programda, Yunus Emre'nin «SÖZ» Şiirini Kerim Afşar okuyacak. Ankara Radyosu sanatçılarının çaldığı müzikler doğadan görüntüler eşliğinde verilecek. Hafız Nihat Ulu, Nisa Suresi 36-42. ayetleri okuyacak Türkçe açıklamasını Mahmut Balçın yapacak. İftar Duası ise; Nur Subaşı'nın sesinden dinlenilecek. Programı, Asaf Demirbaş, Hüseyin Kanyılmaz, Oğuz Mutlucan, Turgay Erdemgil ve Nurullah Karakaş birlikte hazırladılar.

21.25 Gecemiz

Programın bugün yayınlanacak olan bölümünde: Refik Halit Karay'ın yazdığı ve Savaş Başar'ın dramatize ettiği «ESKİCİ» adlı bir öykü, İstanbul Radyosu Saz Sanatçıları, BİTER HAYAT YAŞANMAZSA ve DUY DA İNANMA adlı parçalarıyla SELMA GÜNERİ, PANCAR PEZİK DEĞİL Mİ, KALEDEN İNİŞ Mİ OLUR ve KARA GÖZÜN AY BATAN adlı parçalarıyla Hülya Süer, LEVENT KIRCA, TOTO KARACA, HULİSİ KENTMEN, Lİ ŞEN, NUBAR TERBİYAN, ERGİN ÖZBASMACI VE GÜVEN BESİMO/LU'nun Müzikal güldürüsü, (Eski Yeni müzik ve eğlence unsurları üzerinde müzikal hiciv) AYRILIK ÜMİTLERİN ÖTESİNDE - ELİMİ ATMADIĞIM DALLAR KALMADI ve SÖYLEYİN GÜNEŞE BUGÜN DOĞMASIN adlı parçalarıyla Zekai Tunca ekrana gelecek. Programı, Ayhan Önal, Namık Koşapçıoğlu, Zafer Ası ve Faruk Üçok birlikte hazırladılar.

22.10 Columbo'nun Karısı

23.40 HABERLER

TRT Var-Der başarılı yapımları ödüllendirdi

TRT Vardiyalı Çalışanları Derneği, kısa adıyla «TRT Var-Der» çeşitli dallarda üretilen TRT programları arasında başarılı olanları ödüllendirdi. TRT Var-Der Başkanı Rıfat Aras 5 radyo, 2 TV programına ödül verilmesinin kararlaştırıldığını açıkladı.

Radyo programları arasında TRT 1 ve TRT 2'de yayınlanan, araştırma-inceleme dallarında Ankara Radyosu Kültür Yayınları yapımı «Dünden Bugüne Radyoculuğumuz» ve «Başlangıcından Bugüne İnsanlık», İstanbul Radyosu Yapımı «Ilaya Dönüş», Çocuk Programları dalında. TRT 1'de yayınlanan Antalya Radyosu programı «Çocuklar İçin» ile Ankara Radyosu Çocuk Yapımları Koordinatörlüğünde gerçekleştirilen «23 Nisan Çocuk Bayramı - Çocuk Yılı Özel Yayını» yapımlarına ödüller verildi. Öte yandan TV'de yayınlanan programlardan «Köy Kahvesi» ve «Bir Konu - Bir Konuk» ödül aldılar.

1972 yılında görevi başında, kaza sonucu yaşamını yitiren Polatlı Verici İstasyonu teknisyeni Nezih Yimşek'in ailesine «Onur Anısı» verilmesi kararlaştırıldı.

Pazar günü TV saat 10'da başlayacak

Seçmen kütüğü ilk yazımı dolayısıyla sokağa çıkma yasağının konulduğu 29 Temmuz Pazar günü televizyon, saat 10.00 da başlayacak. Saat 17.00'de normal yayına devam edecektir.

Televizyonun Pazar günkü yayınında, açılış ve haberlerden sonra oyun havaları ve bir skeç yer alacaktır. Skeçe, Altan Erbulak, Uğur Böcekleri, Toto Karaca, Perran Kutman ve Müjdat Gezen katılacaklar.

Televizyonda yer alacak haber programda, «seçime katılma» konusu yayınlanacak.